

HRVATSKA NARODNA BANKA

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

SADRŽAJ

	stranica
Izvešće neovisnog revizora	1
Bilanca	4
Račun dobiti i gubitka	6
Bilješke	7

Izješće neovisnog revizora Savjetu Hrvatske narodne banke

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvješćaja Hrvatske narodne banke, koji obuhvaćaju bilancu na dan 31. prosinca 2023. godine te račun dobiti i gubitka za tada završenu godinu, kao i bilješke koje sadrže značajne računovodstvene politike i ostala pojašnjenja (u nastavku „finansijski izvješćaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvješćaji istinito i fer prikazuju finansijski položaj Hrvatske narodne banke na dan 31. prosinca 2023. godine te njezinu finansijsku uspješnost za godinu koja je tada završila, sukladno članku 60. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci (»Narodne novine«, br. 75/08., 54/13. i 47/20.), kojim se uređuje primjena Smjernice (EU) 2016/2249 Europske središnje banke od 3. studenoga 2016. o pravnom okviru za računovodstvo i finansijsko izvješćavanje u Europskom sustavu središnjih banaka (ESB/2016/34), sa svim izmjenama („osnova pripreme“).

Osnova za izražavanje mišljenja

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti, u skladu s tim standardima, podrobnije su opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješćaja*. Neovisni smo od Hrvatske narodne banke u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvješćaja u Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Odgovornosti Savjeta Hrvatske narodne banke za finansijske izvješćaje

Savjet Hrvatske narodne banke je odgovoran za sastavljanje finansijskih izvješćaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s osnovom pripreme te za one interne kontrole za koje Savjet Hrvatske narodne banke odredi da su potrebne, kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izvješćaja, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijave ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvješćaja, Savjet Hrvatske narodne banke je odgovoran za procjenjivanje sposobnosti Hrvatske narodne banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem te objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja u skladu s relevantnim zakonskim odredbama.

Savjet Hrvatske narodne banke odgovoran je za nadziranje procesa finansijskog izvješćavanja, uspostavljenog od strane Hrvatske narodne banke.

Izvešće neovisnog revizora Savjetu Hrvatske narodne banke (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši su ciljevi steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji, kao cjelina, bez značajno pogrešnog iskaza uslijed prijevare ili pogreške te izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti postojanje značajno pogrešnih iskaza. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške, a smatraju se značajnim, ako se razumno može očekivati da bi, pojedinačno ili zbrojeni s drugim pogrešnim iskazima, utjecali na ekonomske odluke korisnika financijskih izvještaja, donesene na osnovi ovih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, donosimo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog iskaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške; oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni kako bi osigurali osnovu za donošenje našeg mišljenja. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog iskaza nastalog uslijed prijevare, veći je od rizika neotkrivanja onog nastalog uslijed pogreške, budući da prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Hrvatske narodne banke.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane Savjeta Hrvatske narodne banke.
- donosimo zaključak o primjerenosti korištenja pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja od strane Savjeta Hrvatske narodne banke te, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Hrvatske narodne banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Hrvatska narodna banka ne bude u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave te razmatramo odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kako bi se postigla fer prezentacija.

Izvešće neovisnog revizora Savjetu Hrvatske narodne banke (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja (nastavak)

Komuniciramo sa Savjetom Hrvatske narodne banke u vezi s, između ostalog, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tijekom naše revizije.

KPMG Croatia d.o.o. za reviziju

Hrvatski ovlaštani revizori

Ivana Lučića 2a

10000 Zagreb

Hrvatska

KPMG Croatia
d.o.o.
Eurotower, 17. kat
Ivana Lučića 2a, 10000 Zagreb

U ime i za KPMG Croatia d.o.o. za reviziju:

Goran Horvat

Predsjednik Uprave, Hrvatski ovlaštani revizor

Zagreb, 23. veljače 2024.

BILANCA

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

Imovina	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.
1. Zlato i potraživanja u zlatu	841	106.545
2. Potraživanja od rezidenata izvan europodručja nominirana u stranoj valuti	2.868.200	3.711.987
2.1. Potraživanja od Međunarodnoga monetarnog fonda (MMF)	1.205.572	1.243.122
2.2. Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina	1.662.628	2.468.865
3. Potraživanja od rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti	486.471	576.035
4. Potraživanja od rezidenata izvan europodručja nominirana u eurima	852.849	2.764.498
4.1. Salda kod banaka, ulaganja u vrijednosne papire i krediti	852.849	2.764.498
4.2. Potraživanja koja proizlaze iz kredita u sklopu ERM-a II	–	–
5. Krediti kreditnim institucijama europodručja vezani uz operacije monetarne politike, nominirani u eurima	55.000	–
5.1. Glavne operacije refinanciranja	55.000	–
5.2. Operacije dugoročnijeg refinanciranja	–	–
5.3. Obratne operacije fine prilagodbe	–	–
5.4. Obratne strukturne operacije	–	–
5.5. Mogućnost posudbe na kraju dana	–	–
5.6. Krediti vezani uz poziv na uplatu marže	–	–
6. Ostala potraživanja od kreditnih institucija europodručja nominirana u eurima	366.317	6.337.134
7. Vrijednosni papiri rezidenata europodručja nominirani u eurima	12.554.465	17.058.001
7.1. Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike	–	–
7.2. Ostali vrijednosni papiri	12.554.465	17.058.001
8. Dug opće države nominiran u eurima	–	–
9. Potraživanja unutar Eurosustava	29.951.399	13.075.368
9.1. Sudjelujući udio u ESB-u	420.517	71.391
9.2. Potraživanja koja odgovaraju prijenosu deviznih pričuva	327.152	–
9.3. Potraživanja vezana uz izdavanje dužničkih certifikata ESB-a	–	–
9.4. Neto potraživanja povezana s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava	13.347.239	10.501.967
9.5. Ostala potraživanja unutar Eurosustava (neto)	15.856.491	2.502.010
10. Stavke u postupku namire	–	–
11. Ostala imovina	364.204	1.064.714
11.1. Kovanice europodručja	–	–
11.2. Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina	110.045	91.459
11.3. Ostala financijska imovina	15.675	868.040
11.4. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	2.196	–
11.5. Obračunati prihodi i unaprijed plaćeni troškovi	212.161	78.733
11.6. Razno	24.127	26.482
12. Gubitak tekuće godine	–	–
Ukupno	47.499.746	44.694.282

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

Obveze	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.
1. Novčanice u optjecaju	12.081.286	14.887.495
2. Obveze prema kreditnim institucijama europodručja vezane uz operacije monetarne politike, nominirane u eurima	17.638.981	18.662.198
2.1. Tekući računi (koji obuhvaćaju sustav obveznih pričuva)	880.569	18.662.198
2.2. Mogućnost polaganja depozita na kraju dana	16.758.412	–
2.3. Oročeni depoziti	–	–
2.4. Obratne operacije fine prilagodbe	–	–
2.5. Depoziti vezani uz poziv na uplatu marže	–	–
3. Ostale obveze prema kreditnim institucijama europodručja nominirane u eurima	9.428.593	3.307.609
4. Izdani dužnički certifikati	–	–
5. Obveze prema ostalim rezidentima europodručja nominirane u eurima	4.629.859	3.670.800
5.1. Opća država	3.912.926	2.796.238
5.2. Ostale obveze	716.933	874.562
6. Obveze prema rezidentima izvan europodručja nominirane u eurima	70.877	119.508
7. Obveze prema rezidentima europodručja nominirane u stranoj valuti	259.353	214.065
8. Obveze prema rezidentima izvan europodručja nominirane u stranoj valuti	–	–
8.1. Depoziti, salda i ostale obveze	–	–
8.2. Obveze koje proizlaze iz kredita u sklopu ERM-a II	–	–
9. Protustavka posebnim pravima vučenja koja dodjeljuje MMF	1.204.434	1.240.100
10. Obveze unutar Eurosustava	–	–
10.1. Obveze koje odgovaraju prijenosu deviznih pričuva	–	–
10.2. Obveze vezane uz izdavanje dužničkih certifikata ESB-a	–	–
10.3. Neto obveze povezane s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava	–	–
10.4. Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)	–	–
11. Stavke u postupku namire	–	45
12. Ostale obveze	423.147	474.171
12.1. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	9.482	20.059
12.2. Obračunati rashodi i odgođeni prihodi	45.701	5.701
12.3. Razno	367.964	448.411
13. Rezervacije	495.927	499.936
14. Računi revalorizacije	783.405	1.147.890
15. Kapital i pričuve	483.884	470.465
15.1. Kapital	331.807	331.807
15.2. Pričuve	152.077	138.658
16. Dobit tekuće godine	–	–
Ukupno	47.499.746	44.694.282

Bilješke na stranicama od 7. do 70. sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

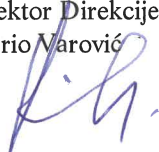
RAČUN DOBITI I GUBITKA

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	2023.	2022.
1.1. Kamatni prihodi	879.384	285.252
1.2. Kamatni rashodi	(876.568)	(154.277)
1. Neto kamatni prihod/rashod	2.816	130.975
2.1. Realizirani dobiti/gubici od financijskih operacija	305.398	75.133
2.2. Umanjenje financijske imovine i pozicija	–	(21.959)
2.3. Prijenos na/iz rezervacija za financijske rizike	–	(26.545)
2. Neto rezultat financijskih operacija, umanjena i rezervacija za rizike	305.398	26.629
3.1. Prihodi od naknada i provizija	17.396	9.076
3.2. Rashodi od naknada i provizija	(9.975)	(5.475)
3. Neto prihod/rashod od naknada i provizija	7.421	3.601
4. Prihod od dionica i sudjelujućih udjela	849	849
5. Neto rezultat udruživanja monetarnog prihoda	(224.667)	–
6. Ostali prihodi	6.324	1.413
Ukupni neto prihod	98.141	163.467
7. Troškovi za zaposlenike	(35.046)	(32.882)
8. Administrativni troškovi	(30.071)	(23.977)
9. Amortizacija materijalne i nematerijalne dugotrajne imovine	(9.763)	(7.273)
10. Troškovi izrade novčanica i kovanog novca	(23.173)	(35.179)
11. Ostali troškovi	(88)	(154)
Troškovi poslovanja	(98.141)	(99.465)
12. DOBIT/(GUBITAK) TEKUĆE GODINE	–	64.002

Financijske izvještaje prikazane na stranicama od 4. do 70. odobrili su dana 23. veljače 2024.:

direktor Direkcije financija i računovodstva:
Mario Marović

guverner:
Boris Vujčić

BILJEŠKA br. 1 – OPĆI PODACI I RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

1.1. Opći podaci

Hrvatska narodna banka središnja je banka Republike Hrvatske sa sjedištem u Zagrebu, na Trgu hrvatskih velikana 3. Njezin je status utvrđen Zakonom o Hrvatskoj narodnoj banci ("Narodne novine", br. 75/2008., 54/2013. i 47/2020.). Hrvatska narodna banka sastavni je dio Europskog sustava središnjih banaka (ESSB).

Odlukom Vijeća Europske unije (EU) 2022/1211 od 12. srpnja 2022. o usvajanju eura u Hrvatskoj 1. siječnja 2023. (SL L 187, 14. 7. 2022.) utvrđeno je da Hrvatska ispunjava potrebne uvjete za usvajanje eura i odstupanje iz članka 5. Akta o pristupanju iz 2012. prestaje s učinkom od 1. siječnja 2023.

Na temelju članka 5. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine", br. 57/2022. i 88/2022.), a u vezi s Odlukom Vijeća (EU) 2022/1211 od 12. srpnja 2022. o usvajanju eura u Hrvatskoj 1. siječnja 2023. i Uredbom Vijeća (EU) 2022/1208 od 12. srpnja 2022. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2866/98 u pogledu stope konverzije eura za Hrvatsku (SL L 187, 14. 7. 2022.), Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o objavi uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine", br. 85/2022.). Odlukom o objavi uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj euro postaje službena novčana jedinica i zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj na dan 1. siječnja 2023. Hrvatska narodna banka postaje dio Eurosustava od 1. siječnja 2023. Eurosustav se sastoji od Europske središnje banke (ESB) i nacionalnih središnjih banaka onih država koje su prihvatile euro. Europodručje se sastoji od država Europske unije koje su uvele euro kao svoju valutu.

Hrvatska narodna banka u vlasništvu je Republike Hrvatske, a u ostvarivanju svojeg cilja i u izvršavanju svojih zadataka samostalna je i neovisna. Cilj Hrvatske narodne banke jest održavanje stabilnosti cijena.

Hrvatska narodna banka u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije i Statutom ESSB-a i ESB-a obavlja sljedeće zadatke:

- 1) sudjeluje u definiranju i provođenju monetarne politike Europske unije
- 2) izvršava devizne operacije (poslove) u skladu s člankom 219. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i
- 3) osigurava nesmetano funkcioniranje platnog sustava.

Ne dovodeći u pitanje navedene zadatke iz članka 88. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci i svoju neovisnost, Hrvatska narodna banka, u skladu s relevantnim pravnim aktima Europske unije, njezinih institucija i tijela, obavlja sljedeće zadatke:

- 1) upravlja međunarodnim pričuvama Republike Hrvatske koje nisu prenesene ESB-u, kao i drugom imovinom Republike Hrvatske zatečenom u bilanci Hrvatske narodne banke na dan uvođenja eura kao službene novčane jedinice Republike Hrvatske
- 2) izdaje i oduzima odnosno ukida odobrenja i suglasnosti te donosi druga rješenja u skladu sa zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija i poslovanje kreditnih unija, pružatelja platnih usluga, izdavatelja elektroničkog novca i platnih sustava, platni promet, izdavanje elektroničkog novca te devizno poslovanje i poslovanje ovlaštenih mjenjača
- 3) obavlja superviziju i nadzor u skladu sa zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija i poslovanje kreditnih unija, pružatelja platnih usluga, izdavatelja elektroničkog novca i platnih sustava, platni promet i izdavanje elektroničkog novca
- 4) otvara račune i prima sredstva kreditnih institucija, obavlja platni promet po tim računima te odobrava kredite kreditnim institucijama
- 5) prikuplja i obrađuje statističke podatke
- 6) uređuje i unapređuje platni promet i osigurava njegovo nesmetano funkcioniranje
- 7) obavlja poslove fiskalnog agenta za Republiku Hrvatsku i obavlja ostale zakonom utvrđene poslove za Republiku Hrvatsku
- 8) donosi podzakonske propise za poslove iz svoje nadležnosti
- 9) provodi makrobonitetnu politiku radi pridonošenja očuvanju stabilnosti financijskog sustava u cjelini, u granicama svoje nadležnosti i
- 10) obavlja ostale poslove utvrđene drugim propisima.

Tijela su Hrvatske narodne banke Savjet Hrvatske narodne banke i guverner Hrvatske narodne banke. Savjet Hrvatske narodne banke sastoji se od osam članova, a čine ga guverner, zamjenik guvernera i šest viceguvernera Hrvatske narodne banke. Savjet Hrvatske narodne banke nadležan je i odgovoran za ostvarivanje cilja i izvršavanje zadataka Hrvatske narodne banke te utvrđuje politike povezane s djelovanjem Hrvatske narodne banke.

Članovi su Savjeta Hrvatske narodne banke:

- prof. dr. sc. Boris Vujčić, guverner
- dr. sc. Sandra Švaljek, zamjenica guvernera
- dr. sc. Michael Faulend, viceguverner
- Bojan Fras, viceguverner

- mr. sc. Slavko Tešija, viceguverner
- dr. sc. Roman Šubić, viceguverner
- mr. sc. Ivana Jakir-Bajo, viceguvernerka
- dr. sc. Tomislav Ćorić, viceguverner.

Konsolidirani financijski izvještaji ne sastavljaju se i u financijskim izvještajima Hrvatske narodne banke ne iskazuju se financijski izvještaji ovisnog društva Hrvatske kovnice novca d.o.o. jer nisu značajni za financijske izvještaje Hrvatske narodne banke.

1.2. Računovodstvene politike

1.2.1. Osnova pripreme

Financijski izvještaji Hrvatske narodne banke za 2023. pripremljeni su u skladu s člankom 60. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci, kojim se uređuje primjena Smjernice (EU) 2016/2249 Europske središnje banke od 3. studenoga 2016. o pravnom okviru za računovodstvo i financijsko izvještavanje u Europskom sustavu središnjih banaka (ESB/2016/34), sa svim izmjenama (u nastavku teksta: Smjernica ESB-a). Člankom 60. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci utvrđeno je da Hrvatska narodna banka sastavlja financijske izvještaje u skladu sa Smjernicom ESB-a, a za izvještavanje o transakcijama koje nisu regulirane Smjernicom ESB-a Hrvatska narodna banka primjenjuje, pod uvjetom da ne postoji suprotna odluka Savjeta Hrvatske narodne banke, načela vrednovanja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je prihvatila Europska unija, a koji su bitni za poslove i izvještaje Hrvatske narodne banke. U izvještajnom razdoblju nije bilo odluka Savjeta Hrvatske narodne banke iz članka 60. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci.

Podaci u Bilanci i Računu dobiti i gubitka prezentirani su u skladu s propisanom strukturom prema Smjernici ESB-a.

Financijski izvještaji Hrvatske narodne banke prezentirani su u eurima. Podaci u financijskim izvještajima na dan 31. prosinca 2022. preračunati su u eure na dan 1. siječnja 2023. uz primjenu fiksnog tečaja konverzije kune u euro: 1 euro = 7,53450 kuna.

Usporedne informacije za sve iznose prikazane u Bilanci na kraju izvještajnog razdoblja jesu podaci na početku izvještajnog razdoblja vrednovani i prezentirani u skladu s pravilima vrednovanja i propisanom strukturom Smjernice ESB-a i izraženi u eurima.

1.2.2. Promjene u računovodstvenim politikama

Određeni usporedni podaci reklasificirani kako bi bili u skladu s prezentacijom tekuće godine. Reklasifikacije su samo prezentacijske te nemaju utjecaja na rezultat za godinu ili kapital i pričuve.

Računovodstvene politike Hrvatske narodne banke izmijenjene su zbog uvođenja eura kao službene novčane jedinice u Republici Hrvatskoj i ulaska Hrvatske narodne banke u Eurosustav, a najznačajnije su promjene sljedeće:

1. U Bilanci i Računu dobiti i gubitka izrazi "Hrvatska" i "kuna" zamjenjuju se izrazima "europodručje" i "euro".
2. Financijski izvještaji Hrvatske narodne banke sadržavaju sve pozicije koje propisuje Smjernica ESB-a, što nije bilo moguće u razdoblju dok Hrvatska nije uvela euro kao službenu valutu.
3. Nakon uvođenja eura kao službene novčane jedinice Republike Hrvatske novčanice se prema Smjernici ESB-a iskazuju pod bilančnom stavkom Novčanice u optjecaju, a kovanice pod stavkom Ostale obveze. Kovanice kuna u optjecaju iskazivale su se zajedno s novčanicama u optjecaju u okviru bilančne stavke Novčanice i kovanice u optjecaju.

U skladu s člankom 29. Smjernice ESB-a nacionalne središnje banke moraju revalorizirati svu financijsku imovinu i obveze na dan kada su postale članice Eurosustava. Nerealizirani dobiti koji su nastali prije tog datuma ili na taj datum, razdvajaju se od svih nerealiziranih revalorizacijskih dobitaka koji mogu nastati nakon tog datuma i ostaju kod nacionalnih središnjih banaka. Prema tome, Hrvatska narodna banka formirala je predulazne revalorizacijske račune iz nerealiziranih dobitaka nastalih prije datuma ili na datum ulaska Hrvatske narodne banke u Eurosustav, i to:

1. Predulazni revalorizacijski račun od revalorizacije eura u odnosu na kunu (u nastavku teksta: predulazni revalorizacijski račun za EUR/HRK) formiran je iz stanja na revalorizacijskom računu za EUR/HRK zatečenog na dan 1. siječnja 2023. u ukupnom iznosu od 38.468 tisuća eura, a nastalog ponovnim vrednovanjem bilančnih i izvanbilančnih stavki izraženih u eurima u odnosu na kunu.
2. Predulazni revalorizacijski račun od revalorizacije američkog dolara u odnosu na kunu (u nastavku teksta: predulazni revalorizacijski račun za USD/HRK) formiran je iz stanja na revalorizacijskom računu za USD/HRK zatečenog na dan 1. siječnja 2023. u ukupnom iznosu od 296.252 tisuće eura, a nastalog ponovnim vrednovanjem bilančnih i izvanbilančnih stavki izraženih u američkim dolarima u odnosu na kunu.
3. Predulazni revalorizacijski račun od nerealiziranih dobitaka od revalorizacije financijske imovine, obveza te izvanbilančnih stavki nastalih prije datuma ili na datum ulaska Hrvatske narodne banke u

Eurosustav (u nastavku teksta: predulazni revalorizacijski račun za pokriće gubitaka) formiran je iz stanja na dan 1. siječnja 2023. na revalorizacijskim računima od revalorizacije financijske imovine, obveza te izvanbilančnih stavki (osim onih od revalorizacije eura u odnosu na kunu i revalorizacije američkog dolara u odnosu na kunu) i revalorizacijskih računa formiranih, prema Odluci Savjeta HNB-a, a slijedom odredbi Zakona o HNB-u pri prelasku na izvještavanje prema Smjernici ESB-a u ukupnom iznosu od 769.138 tisuća eura.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

1.2.2.1. Utjecaj ulaska u Eurosustav na bilancu

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

Imovina	31. 12. 2022.	Bilješka*	Utjecaj ulaska u Eurosustav 1. 1. 2023.	1. 1. 2023. nakon ulaska u Eurosustav
1. Zlato i potraživanja u zlatu	106.798	(a)	(253)	106.545
2. Potraživanja od rezidenata izvan europodručja nominirana u stranoj valuti	30.062.827	–	(26.350.840)	3.711.987
2.1. Potraživanja od Međunarodnoga monetarnog fonda (MMF)	1.244.497	(b)	(1.375)	1.243.122
2.2. Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina	28.818.330	(c)	(26.349.465)	2.468.865
3. Potraživanja od rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti	17.086	(d)	558.949	576.035
4. Potraživanja od rezidenata izvan europodručja nominirana u eurima	–	(e)	2.764.498	2.764.498
4.1. Salda kod banaka, ulaganja u vrijednosne papire i krediti	–	–	2.764.498	2.764.498
4.2. Potraživanja koja proizlaze iz kredita u sklopu eERM II	–	–	–	–
5. Krediti kreditnim institucijama europodručja vezani uz operacije monetarne politike, nominirani u eurima	375.207	(f)	(375.207)	–
5.1. Glavne operacije refinanciranja	–	–	–	–
5.2. Operacije dugoročnijeg refinanciranja	375.207	–	(375.207)	–
5.3. Obratne operacije fine prilagodbe	–	–	–	–
5.4. Obratne strukturne operacije	–	–	–	–
5.5. Mogućnost posudbe na kraju dana	–	–	–	–
5.6. Krediti vezani uz poziv na uplatu marže	–	–	–	–
6. Ostala potraživanja od kreditnih institucija europodručja nominirana u eurima	–	(g)	6.337.134	6.337.134
7. Vrijednosni papiri rezidenata europodručja nominirani u eurima	2.150.942	(h)	14.907.059	17.058.001
7.1. Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike	2.150.942	–	(2.150.942)	–
7.2. Ostali vrijednosni papiri	–	–	17.058.001	17.058.001
8. Dug opće države nominiran u eurima	–	–	–	–
9. Potraživanja unutar Eurosustava	–	–	13.075.368	13.075.368
9.1. Sudjelujući udio u ESB-u	–	(i)	71.391	71.391
9.2. Potraživanja koja odgovaraju prijenosu deviznih pričuva	–	–	–	–
9.3. Potraživanja vezana uz izdavanje dužničkih certifikata ESB-a	–	–	–	–
9.4. Neto potraživanja povezana s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava	–	(j)	10.501.967	10.501.967
9.5. Ostala potraživanja unutar Eurosustava (neto)	–	(k)	2.502.010	2.502.010
10. Stavke u postupku namire	–	–	–	–
11. Ostala imovina	198.808	(l)	865.906	1.064.714
11.1. Kovanice europodručja	–	–	–	–
11.2. Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina	91.459	–	–	91.459
11.3. Ostala financijska imovina	17.132	–	850.908	868.040
11.4. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	–	–	–	–
11.5. Obračunati prihodi i unaprijed plaćeni troškovi	78.733	–	–	78.733
11.6. Razno	11.484	–	14.998	26.482
12. Gubitak tekuće godine	–	–	–	–
Ukupno	32.911.668	–	11.782.614	44.694.282

* U bilješkama u kojima se objašnjavaju razlike u bilanci na dan 31. 12. 2022. i 1. 1. 2023. za stavke imovine rabi se oznaka A, a za stavke obveza oznaka L.

(a) Stavka A 1. Zlato i potraživanja u zlatu umanjena u odnosu na dan 31. 12. 2022. zbog revalorizacije zlata prema tečaju ESB-a na dan 1. 1. 2023.

(b) Stavka A 2.1. Potraživanja od Međunarodnoga monetarnog fonda (MMF) umanjena u odnosu na dan 31. 12. 2022. zbog revalorizacije SDR-a prema tečaju ESB-a na dan 1. 1. 2023.

(c) Stavka A 2.2. Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina smanjila za iznos od 26.349.465 tisuća eura u odnosu na dan 31. 12. 2022. zbog reklasifikacije vrijednosnih papira, tekućih računa, depozita, obratnih repo ugovora s obzirom na valutu (euro) i pripadnost europodručju, i to na sljedeće stavke: A 3. Potraživanja od rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti 576.035 tisuća eura, A 4. Potraživanja od rezidenata izvan europodručja nominirana u eurima 2.764.498 tisuća eura, A 6. Ostala potraživanja od kreditnih institucija iz Hrvatske nominirana u eurima 4.662.489 tisuća eura, A 7. Vrijednosni papiri rezidenata europodručja nominirani u eurima 14.907.059 tisuća eura, A 9. Potraživanja unutar Eurosustava 2.570.724 tisuća eura i A 11. Ostala imovina 868.556 tisuća eura. Preostali se iznos odnosi na isknjiženje novčanica i kovanica eura iz blagajne u izvanbilančnu evidenciju u ukupnom iznosu od 104 tisuće eura, čime su smanjene stavke L 1. Novčanice eura u optjecaju u iznosu od 102 tisuće eura i L 12. Ostale obveze u iznosu od 2 tisuće eura.

(d) Na stavku A 3. Potraživanja od rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti reklasificiran je iznos od 576.035 tisuća eura sa stavke A 2. Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina, a iznos od 17.086 tisuća eura reklasificiran je sa stavke A 3. Potraživanja od rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti na stavku A 6. Ostala potraživanja od kreditnih institucija europodručja nominirana u eurima tako da ukupan utjecaj ulaska u Eurosustav na ovoj stavci iznosi 558.949 tisuća eura.

(e) Ukupan iznos povećanja na stavci A 4. Potraživanja od rezidenata izvan europodručja nominirana u eurima rezultat je reklasifikacije sa stavke A 2.2. Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina u iznosu od 2.764.498 tisuća eura.

(f) Iznos na stavci A 5. Krediti kreditnim institucijama europodručja vezani uz operacije monetarne politike, nominirani u eurima smanjen je za 375.207 tisuća eura (kreditni vezani uz monetarnu politiku prije ulaska u Eurosustav) i prenesen na stavku A 6. Ostala potraživanja od kreditnih institucija europodručja, nominirana u eurima.

(g) Stavka A 6. Ostala potraživanja od kreditnih institucija europodručja nominirana u eurima povećala se za iznos od 6.337.134 tisuće eura, a čine ju reklasificirani iznosi sa stavke A 2.2. Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina od 4.662.489 tisuća eura, 17.086 tisuća eura sa stavke A3 Potraživanja od rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti, 375.207 tisuća eura sa stavke A 5. Krediti kreditnim institucijama europodručja vezani uz operacije monetarne politike, nominirani u eurima i uknjiženje iznosa od 1.282.352 tisuće eura potraživanja od banaka za gotovinu eura u predopskrbi (protustavka novčanice eura u optjecaju i kovanice eura u optjecaju).

(h) Iznos na stavci A 7. Vrijednosni papiri rezidenata europodručja nominirani u eurima povećao za 14.907.059 tisuća eura, koji su reklasificirani sa stavke A 2.2. Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina, a također su reklasificirane podstavke unutar stavke A 7. tako da je iznos od 2.150.942 tisuće eura reklasificiran iz podstavke A 7.1. na podstavku A 7.2.

(i) Na dan 1. siječnja 2023. na stavci A 9.1. Sudjelujući udio u ESB-u evidentiran je iznos od 71.391 tisuće eura, i to 2.648 tisuća eura reklasificiranih sa stavke A 11. Ostala imovina, zatim preostali uplaćeni kapital ESB-u u iznosu od 68.714 tisuća eura i 29 tisuća eura od revalorizacije prema tečaju na dan 1. 1. 2023.

(j) Na stavci A 9.4. Neto potraživanja povezana s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava evidentirano je na dan 1. siječnja 2023. neto potraživanje povezano s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava u iznosu od 10.501.967 tisuća eura (protustavka L 1. Novčanice u optjecaju).

(k) Stavka A 9.5. Ostala potraživanja unutar Eurosustava (neto) na dan 1. siječnja 2023. povećana je zbog reklasifikacije sa stavke A 2.2. Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala

inozemna imovina u iznosu od 2.570.724 tisuća eura i smanjena zbog uknjiženja obveze za uplatu kapitala ESB-u u iznosu od 68.714 tisuća eura.

(l) Stavka A 11. Ostala imovina povećala za 865.906 tisuća eura jer je 2.648 tisuća eura uplaćenoga kapitala ESB-a reklasificirano na stavku A 9.1. Sudjelujući udio u ESB-u, iznos od 868.556 tisuća eura reklasificiran je sa stavke A 2.2. Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna, a iznos od 2 tisuće eura odnosi se na negativne efekte revalorizacije po tečaju ESB-a na dan 1. siječnja 2023.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

Obveze	31. 12. 2022.	Bilješka	Utjecaj ulaska u Eurosustav 1. 1. 2023.	1. 1. 2023. nakon ulaska u Eurosustav
1. Novčanice u optjecaju	3.453.162	(m)	11.434.333	14.887.495
2. Obveze prema kreditnim institucijama europskog područja vezane uz operacije monetarne politike, nominirane u eurima	16.327.272	(n)	2.334.926	18.662.198
2.1. Tekući računi (koji obuhvaćaju sustav obveznih pričuva)	16.327.272	–	2.334.926	18.662.198
2.2. Mogućnost polaganja depozita na kraju dana	–	–	–	–
2.3. Oročeni depoziti	–	–	–	–
2.4. Obratne operacije fine prilagodbe	–	–	–	–
2.5. Depoziti vezani uz poziv na uplatu marže	–	–	–	–
3. Ostale obveze prema kreditnim institucijama europskog područja nominirane u eurima	1.473.799	(o)	1.833.810	3.307.609
4. Izdani dužnički certifikati	–	–	–	–
5. Obveze prema ostalim rezidentima europskog područja nominirane u eurima	1.243.100	(p)	2.427.700	3.670.800
5.1. Opća država	1.222.094	–	1.574.144	2.796.238
5.2. Ostale obveze	21.006	–	853.556	874.562
6. Obveze prema rezidentima izvan europskog područja nominirane u eurima	118.047	(r)	1.461	119.508
7. Obveze prema rezidentima europskog područja nominirane u stranoj valuti	3.937.778	(s)	(3.723.713)	214.065
8. Obveze prema rezidentima izvan europskog područja nominirane u stranoj valuti	2.871.955	(t)	(2.871.955)	–
8.1. Depoziti, salda i ostale obveze	2.871.955	–	(2.871.955)	–
8.2. Obveze koje proizlaze iz kredita u sklopu ERM-a II	–	–	–	–
9. Protustavka posebnim pravima vučenja koja dodjeljuje MMF	1.241.472	(u)	(1.372)	1.240.100
10. Obveze unutar Eurosustava	–	–	–	–
10.1. Obveze koje odgovaraju prijenosu deviznih pričuva	–	–	–	–
10.2. Obveze vezane uz izdavanje dužničkih certifikata ESB-a	–	–	–	–
10.3. Neto obveze povezane s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava	–	–	–	–
10.4. Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)	–	–	–	–
11. Stavke u postupku namire	–	(v)	45	45
12. Ostale obveze	62.564	(z)	411.607	474.171
12.1. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	20.059	–	–	20.059
12.2. Obračunati rashodi i odgođeni prihodi	5.701	–	–	5.701
12.3. Razno	36.804	–	411.607	448.411
13. Rezervacije	499.936	–	–	499.936
14. Računi revalorizacije	1.148.116	(aa)	(226)	1.147.890
15. Kapital i pričuve	470.465	–	–	470.465
15.1. Kapital	331.807	–	–	331.807
15.2. Pričuve	138.658	–	–	138.658
16. Dobit tekuće godine	64.002	(ab)	(64.002)	–
Ukupno	32.911.668		11.782.614	44.694.282

(m) Stavka L 1. Novčanice u optjecaju povećala se zbog evidentiranja novčanica eura u predopskrbi i usklade euronovčanica unutar Eurosustava na dan 1. siječnja 2023. u iznosu od 11.641.582 tisuće eura, a smanjila se zbog isknjiženja novčanica eura iz blagajne u izvanbilančnu evidenciju u iznosu od 102 tisuće eura i reklasifikacije kovanica kuna u iznosu od 207.147 tisuća eura na stavku L 12. Ostale obveze.

(n) Stavka L 2. Obveze prema kreditnim institucijama europskog područja vezane uz operacije monetarne politike, nominirane u eurima povećala se za iznos od 2.334.926 tisuća eura koji je reklasificiran iz stavke L 7. Obveze

prema rezidentima europodručja, nominirane u stranoj valuti, a odnosi se na račune sudionika u sustavu TARGET prije ulaska u Eurosustav.

(o) Stavka L 3. Ostale obveze prema kreditnim institucijama europodručja nominirane u eurima povećala se za 1.833.810 tisuća eura zbog reklasifikacije prema statusu europodručja i valuti knjiženja iznosa od 20.100 tisuća eura sa stavke L 7. Obveze prema rezidentima europodručja, nominirane u stranoj valuti i iznosa od 1.813.710 tisuća eura sa stavke L 8. Obveze prema rezidentima izvan europodručja nominirane u stranoj valuti.

(p) Povećanje na stavci L 5. Obveze prema ostalim rezidentima europodručja nominirane u eurima u iznosu od 2.427.700 tisuća eura nastalo je zbog reklasifikacija prema statusu europodručja i valuti knjiženja sa stavke L 7. Obveze prema rezidentima europodručja, nominirane u stranoj valuti u iznosu od 1.571.913 tisuća eura, sa stavke L 8. Obveze prema rezidentima izvan europodručja nominirane u stranoj valuti u iznosu od 853.556 tisuća eura i sa stavke L 12. Ostale obveze u iznosu od 2.231 tisuću eura.

(r) Iznos od 1.461 tisuću eura razlike na stavci L 6. Obveze prema rezidentima izvan europodručja, nominirane u eurima odnosi se na sredstva Europske komisije i Europskoga razvojnog fonda koja su reklasificirana sa stavke L 8. Obveze prema rezidentima izvan europodručja nominirane u stranoj valuti.

(s) Zbog ulaska u Eurosustav stavka L 7. Obveze prema rezidentima europodručja, nominirane u stranoj valuti smanjila za iznos od 3.723.713 tisuća eura u odnosu na 31. prosinca 2022. Na stavku L 2. Obveze prema kreditnim institucijama europodručja vezane uz operacije monetarne politike, nominirane u eurima reklasificiran je iznos od 2.334.926 tisuća eura, iznos od 1.571.913 tisuća eura na stavku L 5. Obveze prema ostalim rezidentima europodručja nominirane u eurima, iznos od 20.100 tisuća eura na stavku L 3. Ostale obveze prema kreditnim institucijama europodručja nominirane u eurima, a iznos od 203.228 tisuća eura reklasificiran je sa stavke L 8. Obveze prema rezidentima izvan europodručja nominirane u stranoj valuti. Osim već navedenih reklasifikacija, na smanjenje je utjecala i tečajna razlika zbog svođenja stavki bilance na tečaj ESB-a 1. siječnja 2023. u iznosu od 2 tisuće eura.

(t) Razlika u iznosu od 2.871.955 tisuća eura na stavci L 8. Obveze prema rezidentima izvan europodručja, nominirane u stranoj valuti rezultat je reklasifikacija na stavku L 3. Ostale obveze prema kreditnim institucijama europodručja nominirane u eurima u iznosu od 1.813.710 tisuća eura, na stavku L 5. Obveze prema ostalim rezidentima europodručja nominirane u eurima u iznosu od 853.556 tisuća eura, na stavku L 6. Obveze prema rezidentima izvan europodručja, nominirane u eurima u iznosu od 1.461 tisuću eura i na stavku L 7. Obveze prema rezidentima europodručja, nominirane u stranoj valuti u iznosu od 203.228 tisuća eura.

(u) Stavka L 9. Protustavka posebnim pravima vučenja koja dodjeljuje MMF razlikuje se za iznos od 1.372 tisuće eura zbog revalorizacije SDR-a prema tečaju ESB-a na dan 1. siječnja 2023.

(v) Iznos od 45 tisuća eura iz stavke L 12. Ostale obveze reklasificiran je na stavku L 11. Stavke u postupku namire.

(z) Stavka L 12. Ostale obveze povećala se za iznos od 411.607 tisuća eura zbog sljedećih reklasifikacija: kovanice kuna u iznosu od 207.147 tisuća eura reklasificirane su sa stavke L 1. Novčanice u optjecaju, iznos od 64.002 tisuće eura reklasificiran je sa stavke L 16. Dobit tekuće godine, iznos od 2.231 tisuću eura reklasificiran je na stavku L 5. Obveze prema ostalim rezidentima europodručja nominirane u eurima i iznos od 45 tisuća eura reklasificiran je na stavku L 11. Stavke u postupku namire. Također je uknjižen iznos od 142.736 tisuća eura kovanica eura u predopskrbi, a isknjižene su kovanice eura iz blagajne u izvanbilančnu evidenciju u iznosu od 2 tisuće eura.

(aa) Stavka L 14. Računi revalorizacije povećala se zbog pozitivnih efekata svođenja pozicija bilance na tečaj ESB-a 1. siječnja 2023.

(ab) Ostvarena dobit za 2022. godinu u iznosu od 64.002 tisuće eura reklasificirana je sa stavke L 16. Dobit tekuće godine na stavku L 12. Ostale obveze.

1.2.3. Kvalitativna obilježja i računovodstvene pretpostavke

Pri sastavljanju financijskih izvještaja primjenjuju se sljedeća kvalitativna obilježja i računovodstvene pretpostavke: gospodarska stvarnost i transparentnost, razboritost, značajnost, dosljednost i usporedivost, načelo trajnosti poslovanja, načelo nastanka događaja i događaji nakon datuma bilance.

1.2.4. Osnova mjerenja

Financijski izvještaji sastavljeni su primjenom obračunske metode i načela povijesnog troška, osim za utržive vrijednosne papire (osim onih koji se drže do dospijeca i za potrebe monetarne politike), zlato i ostale plemenite metale i sredstva dana na upravljanje međunarodnim institucijama, koji se mjere po tržišnoj vrijednosti te zemljišta i zgrade, koji se mjere po revaloriziranoj vrijednosti, što je njihova fer vrijednost na datum revalorizacije umanjena za naknadno akumuliranu amortizaciju za zgrade i naknadno akumulirane gubitke od umanjenja, ako postoje.

1.2.5. Evidentiranje poslovnih događaja

Pristup evidentiranja poslovnih događaja prema datumu sklapanja posla primjenjuje se kao osnova za evidentiranje deviznih transakcija, financijskih instrumenata nominiranih u stranoj valuti i obračuna povezanih s njima, a za provedbu tog pristupa rabi se standardni pristup.

Transakcije s vrijednosnim papirima, uključujući vlasničke instrumente nominirane u stranoj valuti, evidentiraju se u skladu s pristupom evidentiranja poslovnih događaja na datum plaćanja/namire. S tim povezane obračunate kamate, uključujući premije ili diskonte, evidentiraju se na dnevnoj osnovi od datuma promptne namire.

Za evidentiranje svih specifičnih transakcija, financijskih instrumenata i povezanih obračuna, nominiranih u eurima, primjenjuje se pristup evidentiranja poslovnih događaja prema datumu plaćanja/namire.

1.2.6. Priznavanje imovine i obveza

Financijska ili druga imovina ili obveze priznaju se u bilanci HNB-a jedino ako su zadovoljeni svi sljedeći uvjeti:

- vjerojatno je da će svaka buduća gospodarska korist povezana sa stavkom imovine ili obveza pritijecati HNB-u ili od njega otjecati
- svi rizici i nagrade povezani s imovinom ili obvezama, u značajnom dijelu, prenose se na HNB
- trošak ili vrijednost imovine za HNB ili iznos obveza moguće je pouzdano izmjeriti.

1.2.7. Pravila vrednovanja bilance

Revalorizacija zlata, instrumenata u stranoj valuti, vrijednosnih papira (osim vrijednosnih papira koji su razvrstani kao vrijednosni papiri koji se drže do dospeljeća, neutrživih vrijednosnih papira i vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike koji su evidentirani po amortiziranom trošku), kao i financijskih instrumenata, bilančnih i izvanbilančnih, provodi se po srednjim tržišnim tečajevima i cijenama na datum izvještavanja.

Nema razlikovanja između revalorizacijskih razlika zbog promjene cijene i tečaja u odnosu na zlato, već se evidentira samo jedna razlika zbog revalorizacije zlata, koja se temelji na cijeni određene jedinice težine zlata u eurima na datum izvještavanja.

Za stranu valutu, uključujući bilančne i izvanbilančne transakcije, revalorizacija se provodi za svaku valutu posebno. Udjeli u posebnim pravima vučenja, uključujući određene pojedinačne udjele u stranim valutama, koji su osnovica za košaricu valuta za posebna prava vučenja, tretiraju se kao jedan udjel.

Tečajevi najznačajnijih valuta u izvještajnom razdoblju iznosili su:

Valuta	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena
	(1 euro)	(1 euro)	%
USD	1,10500	1,06660	3,60
XDR	0,82257	0,79891	2,96

Za vrijednosne papire revalorizacija se provodi prema pojedinim oznakama, odnosno prema istom međunarodnom identifikacijskom broju vrijednosnog papira / istoj vrsti, pri čemu se bilo kakve ugrađene opcije neće odvajati za potrebe vrednovanja. Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike ili koji su uključeni u stavke Ostala financijska imovina ili Razno, tretiraju se kao zasebni udjeli.

Utrživi vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike tretiraju se kao zasebni udjeli i vrednuju se po amortiziranom trošku (podliježu umanjenju).

Vrijednosni papiri koji se drže do dospijeaća vrijednosni su papiri s fiksnim ili točno utvrđenim plaćanjima i fiksnim rokom dospijeaća koje Hrvatska narodna banka namjerava držati do dospijeaća. Vrijednosni papiri koji se razvrstavaju kao oni koji se drže do dospijeaća tretiraju se kao zasebni udjeli i vrednuju se po amortiziranom trošku (podliježu umanjenju). Neutrživi vrijednosni papiri tretiraju se jednako. Vrijednosni papiri koji su razvrstani u one koji se drže do dospijeaća mogu se prodati prije njihova dospijeaća ako nastupi bilo koji od navedenih slučajeva:

- (a) ako se smatra da prodana količina nije značajna, u usporedbi s ukupnim iznosom portfelja vrijednosnih papira koji se drže do dospijeaća
- (b) ako se vrijednosni papiri prodaju tijekom jednog mjeseca prije datuma dospijeaća
- (c) u iznimnim okolnostima, kao što je značajno pogoršanje kreditne sposobnosti izdatelja.

1.2.8. Priznavanje i vrednovanje financijske imovine

Financijska imovina jest sva imovina koja je:

- (a) gotovina
- (b) ugovorno pravo na primanje gotovine ili drugoga financijskog instrumenta od drugog društva
- (c) ugovorno pravo na razmjenu financijskog instrumenta s drugim društvom pod uvjetima koji su potencijalno povoljni ili
- (d) vlasnički instrument drugog društva.

Zlato se vrednuje po tržišnoj vrijednosti.

Devizni utrživi dužnički vrijednosni papiri, osim onih koji se drže do dospijeaća, vrednuju se po tržišnoj cijeni i tržišnom tečaju, a sve premije ili diskonti amortiziraju se.

Devizni utrživi dužnički vrijednosni papiri klasificirani kao oni koji se drže do dospijeaća vrednuju se po trošku nabave koji podliježe umanjenju i po tržišnom tečaju, a sve premije ili diskonti amortiziraju se.

Utrživi dužnički vrijednosni papiri koji se trenutno drže za potrebe monetarne politike vrednuju se po amortiziranom trošku koji podliježe umanjenju.

Utrživi vrijednosni papiri (osim dužničkih vrijednosnih papira koji se trenutačno drže za potrebe monetarne politike i onih klasificiranih kao oni koji se drže do dospijeaća) i slična imovina vrednuju se ili po srednjim tržišnim cijenama ili na temelju relevantne krivulje prinosa koja prevladava na datum bilance, za svaki vrijednosni papir. Opcije ugrađene u vrijednosne papire ne odvajaju se u svrhu vrednovanja. Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. korištene su srednje tržišne cijene na dan 31. prosinca 2023.

Utrživi dužnički vrijednosni papiri klasificirani kao oni koji se drže do dospijeca i neutrživi vrijednosni papiri vrednuju se po amortiziranom trošku koji podliježe umanjenju vrijednosti. Nelikvidne vlasničke dionice i svi drugi vlasnički instrumenti koji se drže kao trajna ulaganja vrednuju se po trošku nabave koji podliježe umanjenju vrijednosti.

Potraživanja, salda kod banaka i krediti vrednuju se po nominalnoj vrijednosti, a strane valute preračunavaju se po tržišnom tečaju.

Načelo vrednovanja ulaganja u društva kćeri ili značajne udjele jest neto vrijednost imovine. Obračuni po neto vrijednosti ove imovine izračunavaju se i evidentiraju na računima jednom godišnje, i to na kraju poslovne godine prema tada dostupnim podacima.

Sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama vrednuju se po tržišnoj cijeni i tržišnom tečaju. Revalorizacija se provodi na neto osnovi, a ne na odnosnoj imovini.

Tržišna cijena

Tržišna cijena jest cijena koja se kotira za instrument za zlato, stranu valutu ili vrijednosne papire, obično ne uključuje obračunate ili umanjene kamate, ili na organiziranom tržištu, npr. burzi, ili na neorganiziranom tržištu, npr. izvanburzovnom tržištu.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Financijska imovina procjenjuje se na datum bilance kako bi se utvrdilo postoji li objektivan dokaz umanjenja vrijednosti financijske imovine. Umanjenje vrijednosti jest smanjenje nadoknadivog iznosa ispod knjigovodstvene vrijednosti.

1.2.9. Repo ugovori

Hrvatska narodna banka ugovara kupnje/prodaje vrijednosnih papira ugovarajući ponovnu prodaju/kupnju u biti istih instrumenata na određeni datum u budućnosti po fiksnoj cijeni.

Obratna transakcija koja se provodi u sklopu obratnog repo ugovora evidentira se kao kolateralizirani dani kredit na strani imovine u bilanci u visini iznosa kredita. Vrijednosni papiri stečeni u sklopu obratnih repo

ugovora ne revaloriziraju se, a dobit ili gubitak koji iz njih proizlaze ne iskazuju se u računu dobiti ili gubitka Hrvatske narodne banke.

Obratna transakcija koja se provodi u sklopu repo ugovora evidentira se kao kolateralizirani primljeni depozit na strani obveza u bilanci, dok stavka koja čini kolateral ostaje na strani imovine u bilanci. Prodane vrijednosne papire, koji se ponovno otkupljuju u skladu s repo ugovorima, Hrvatska narodna banka tretira kao da je ta imovina još uvijek dio portfelja iz kojeg je prodana.

1.2.10. Priznavanje i vrednovanje obveza

Obveza je sadašnja obveza Hrvatske narodne banke, proizišla iz prošlih događaja, za namiru koje se očekuje odljev resursa Hrvatske narodne banke kojima se ostvaruju gospodarske koristi, a iznos kojim će se ona podmiriti može se pouzdano izmjeriti.

Financijska obveza jest svaka obveza koja je zakonska obveza isporuke gotovine ili drugoga financijskog instrumenta drugom društvu ili razmjene financijskog instrumenta s drugim društvom pod uvjetima koji su potencijalno nepovoljni.

Novčanice i kovanice u optjecaju, obveze za primljene depozite, obveze po tekućim računima, obveze prema dobavljačima, obveze za plaće i druge obveze prema zaposlenicima te ostale obveze evidentiraju se u poslovnim knjigama i u financijskim izvještajima iskazuju prema nominalnoj vrijednosti transakcije koja se zasniva na ugovoru ili drugoj vjerodostojnoj ispravi koja potvrđuje nastanak obveze.

Troškovi izrade novčanica i kovanog novca eura iskazuju se u računu dobiti i gubitka onda kada su fakturirani ili kada nastaju na neki drugi način.

1.2.11. Novčanice u optjecaju

ESB i nacionalne središnje banke (NSB-ovi) europodručja, koje zajedno čine Eurosustav, izdaju euronovčanice¹.² Ukupna vrijednost euronovčanica u optjecaju raspodjeljuje se središnjim bankama Eurosustava posljednjega radnog dana svakog mjeseca u skladu s ključem za raspodjelu novčanica.³

---

¹ Odluka ESB-a od 13. prosinca 2010. o izdavanju euronovčanica (ESB/2010/29) (2011/67/EU) (OJ L 35, 9. 2. 2011., str. 26), sa svim izmjenama. Neslužbeni pročišćeni tekst s popisom svih izmjena dostupan je [ovdje](#).

² Hrvatska narodna banka sudjeluje u Eurosustavu od 2023.

³ Ključ raspodjele novčanica znači postotke koji se izračunavaju uzimajući u obzir udio ESB-a u ukupnom izdanju euronovčanica i primjenu ključa upisanoga kapitala na udio nacionalnih središnjih banaka u preostalom ukupnom iznosu.

ESB-u je dodijeljeno 8% udjela ukupne vrijednosti euronovčanica u optjecaju, dok je preostalih 92% raspodijeljeno nacionalnim središnjim bankama prema njihovim ponderima u ključu kapitala ESB-a. Udio novčanica dodijeljen svakoj nacionalnoj središnjoj banci objavljen je u bilanci pod stavkom pasive "Novčanice u optjecaju".

Razlika između vrijednosti euronovčanica koje su dodijeljene svakoj nacionalnoj središnjoj banci u skladu s ključem za raspodjelu novčanica i vrijednosti euronovčanica koje ona stvarno stavlja u optjecaj, također dovodi do remuneriranih⁴ salda unutar Eurosustava. Ta se potraživanja (ili obveze) objavljuju pod stavkom "Neto potraživanja (obveze) povezane s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava" (vidjeti "Salda unutar ESSB-a / salda unutar Eurosustava" u bilješkama o računovodstvenim politikama).

Od godine prijelaza na gotovinu eura⁵ do pet godina nakon godine prijelaza na gotovinu eura stanja unutar Eurosustava koja proizlaze iz raspodjele euronovčanica prilagođavaju se kako bi se izbjegle značajne promjene u relativnim prihodovnim pozicijama nacionalnih središnjih banaka u usporedbi s prethodnim godinama. Za usklađivanje se uzima u obzir razlika između prosječne vrijednosti novčanica u optjecaju svake nacionalne središnje banke u referentnom razdoblju⁶ i prosječne vrijednosti novčanica koje bi im bile dodijeljene tijekom tog razdoblja prema kapitalnom ključu ESB-a. Prilagodbe će se smanjivati u godišnjim fazama do prvog dana šeste godine nakon godine prijelaza na gotovinu eura, kada će se prihod od novčanica u potpunosti raspodijeliti razmjerno uplaćenim udjelima nacionalnih središnjih banaka u kapitalu ESB-a. U godini koja se razmatra prilagodbe su proizašle iz pristupanja Hrvatske narodne banke (u 2023.) i traju do kraja 2028.

Prihodi i rashodi od kamata na ova stanja namiruju se kroz račune ESB-a i objavljuju pod stavkom "Neto prihodi od kamata" u računu dobiti i gubitka.

1.2.12. Salda unutar ESSB-a / salda unutar Eurosustava

Salda unutar Eurosustava prvenstveno proizlaze iz prekograničnih plaćanja u Europskoj uniji (EU) koja se podmiruju novcem središnje banke u eurima (ove transakcije većinom pokreću privatni subjekti). One se primarno namiruju u sustavu TARGET – transeuropskom automatiziranom sustavu ekspresnih novčanih transakcija u realnom vremenu na bruto načelu – i dovode do bilateralnih salda na TARGET računima

---

⁴ Odluka (EU) 2016/2248 ESB-a od 3. studenoga 2016. o raspodjeli monetarnog prihoda nacionalnih središnjih banaka država članica čija je valuta euro (ESB/2016/36), OJ L 347, 20. 12. 2016., str. 26, sa svim izmjenama. Neslužbeni pročišćeni tekst s popisom svih izmjena dostupan je [ovdje](#).

⁵ Godina prijelaza na gotovinu eura odnosi se na godinu u kojoj su euronovčanice uvedene kao zakonsko sredstvo plaćanja u dotičnoj državi članici, za Hrvatsku narodnu banku to je 2023.

⁶ Referentno razdoblje odnosi se na 24 mjeseca koji počinju 30 mjeseci prije dana kada euronovčanice postaju zakonsko sredstvo plaćanja u dotičnoj državi članici, za Hrvatsku narodnu banku to je razdoblje od srpnja 2020. do lipnja 2022.

središnjih banaka EU-a. Plaćanja koja provode ESB i NSB-ovi također utječu na te račune. Sve se namire automatski agregiraju i prilagođavaju kako bi činile dio jedinstvene pozicije svakog NSB-a u odnosu na ESB. Kretanja na TARGET računima odražavaju se u računovodstvenim evidencijama ESB-a i NSB-a na dnevnoj bazi. Salda unutar Eurosustava Hrvatske narodne banke prema ESB-u proizašla iz sustava TARGET, kao i druga salda unutar Eurosustava nominirana u eurima (npr. privremena raspodjela dobiti ESB-a nacionalnim središnjim bankama, ako postoji, rezultati monetarnog prihoda), prikazani su u bilanci Hrvatske narodne banke kao jedna neto pozicija imovine ili obveza pod "Ostala potraživanja unutar Eurosustava (neto)" ili "Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)". Salda unutar ESSB-a prema NSB-ovima izvan europodručja koja ne proizlaze iz sustava TARGET objavljuju se ili pod "Potraživanja od rezidenata izvan europodručja nominirana u eurima" ili pod "Obveze prema rezidentima izvan europodručja nominirane u eurima".

Potraživanja unutar Eurosustava koja proizlaze iz sudjelujućeg udjela Hrvatske narodne banke u ESB-u iskazana su pod "Sudjelujući udio u ESB-u". Posebice ova stavka bilance uključuje: (a) uplaćeni udio NSB-ova u upisanom kapitalu ESB-a, (b) bilo koji neto iznos koji plaćaju NSB-ovi zbog povećanja njihovih udjela u vrijednosti kapitala ESB-a⁷ koji proizlazi iz svih prethodnih prilagodbi ključa kapitala ESB-a i (c) doprinose u skladu s člankom 48.2 Statuta ESSB-a u odnosu na središnje banke država članica čija su odstupanja ukinuta. Potraživanja unutar Eurosustava koja proizlaze iz prijenosa deviznih pričuva ESB-u, a koja je Hrvatska narodna banka prenijela u trenutku pridruživanja Eurosustavu, nominirana su u eurima i iskazuju se pod "Potraživanja koja odgovaraju prijenosu deviznih pričuva".

Salda unutar Eurosustava koja proizlaze iz raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava uključena su kao jedna neto stavka imovine (obveza) pod "Neto potraživanja (obveze) povezana s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava" (vidjeti "Novčanice u optjecaju" u bilješkama o računovodstvenim politikama).

1.2.13. Priznavanje prihoda

Na priznavanje prihoda primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) realizirani dobiti i realizirani gubici iskazuju se u računu dobiti i gubitka
- (b) nerealizirani dobiti ne priznaju se kao prihod, već se evidentiraju izravno na računu revalorizacije
- (c) na kraju godine nerealizirani gubici iskazuju se u računu dobiti i gubitka, ako premašuju prethodne revalorizacijske prihode, evidentirane na odgovarajućem računu revalorizacije

---

⁷ Kapital znači ukupni iznos ESB-ovih pričuva, računa revalorizacije i rezervacija ekvivalentnih pričuvama, umanjeno za bilo koji gubitak prenesen iz prethodnih razdoblja. U slučaju prilagodbe ključa kapitala tijekom financijske godine vrijednost kapitala također uključuje akumuliranu neto dobit ili neto gubitak ESB-a do datuma prilagodbe.

(d) nerealizirani gubici, iskazani u računu dobiti i gubitka, ne poništavaju se u sljedećim godinama na teret novih nerealiziranih dobitaka

(e) nerealizirani gubici po bilo kojem vrijednosnom papiru, valuti ili udjelu u zlatu ne smiju se netirati s nerealiziranim dobitcima u drugim vrijednosnim papirima, valutama ili zlatu

(f) gubici zbog umanjnja iskazuju se na kraju godine u računu dobiti i gubitka i ne smiju se poništavati u sljedećim godinama, osim ako se umanjnje smanji, a to se smanjenje može povezati s konkretnim događajem koji je nastupio nakon što je to umanjnje bilo prvi put evidentirano.

Dobici i gubici od tečajnih razlika po računima MMF-a koji su vezani uz stranu valutu (SDR) i izraženi su u eurima, ako sve tečajne rizike snosi Ministarstvo financija, priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Premije ili diskonti koji proizlaze iz izdanih i kupljenih vrijednosnih papira, izračunavaju se i prikazuju kao dio kamatnog prihoda i amortiziraju se tijekom preostalog ugovornog razdoblja do dospijeca vrijednosnih papira, prema metodi interne stope prinosa (efektivna kamatna stopa).

Obračuni nominirani u stranoj valuti preračunavaju se po tečaju na datum evidentiranja i utječu na valutnu poziciju.

Valutni odljevi koji uključuju promjenu u udjelu u određenoj valuti mogu dovesti do realizirane pozitivne ili negativne tečajne razlike.

1.2.14. Trošak transakcije

Metoda prosječnog troška primjenjuje se na dnevnoj osnovi za zlato, instrumente i vrijednosne papire u stranoj valuti, za izračun troškova stjecanja prodanih stavki, uzimajući u obzir utjecaj kretanja tečaja i/ili cijena.

Prosječni trošak imovine ili obveza smanjuje se ili povećava za nerealizirane gubitke iskazane u računu dobiti i gubitka na kraju godine.

Za potrebe izračuna prosječnog troška nabave vrijednosnog papira sve kupnje tijekom dana dodaju se prema njihovoj kupovnoj cijeni držanju iz prethodnog dana kako bi se dobio novi ponderirani prosječni trošak prije primjene iznosa prodaje za isti dan.

Kad postoji duga pozicija, neto priljevi valuta i zlata tijekom dana dodaju se stanju udjela prethodnog dana, po prosječnom tečaju ili cijeni zlata priljeva tijekom dana za svaku pojedinačnu valutu i zlato, kako bi se dobio

novi ponderirani prosječni trošak. U slučaju neto odljeva izračun realiziranog dobitka ili gubitka temelji se na prosječnom trošku udjela u pojedinoj valuti ili udjela u zlatu za prethodni dan, tako da prosječni trošak ostane isti. Razlike u prosječnom tečaju / cijeni zlata između priljeva i odljeva izvršenih tijekom dana također dovode do realiziranih dobitaka ili gubitaka. Kada postoji situacija obveze s obzirom na poziciju u stranoj valuti ili zlatu, na navedeni pristup primjenjuje se obratni postupak.

1.2.15. Revalorizacijski računi

Hrvatska narodna banka formira revalorizacijske račune radi ponovnog vrednovanja imovine i obveza. Revalorizacijski računi formiraju se iz nerealiziranih dobitaka od ponovnog vrednovanja imovine i obveza. Osim navedenih revalorizacijskih računa Hrvatska narodna banka formirala je i predulazne revalorizacijske račune iz nerealiziranih dobitaka nastalih prije datuma ili na datum ulaska Hrvatske narodne banke u Eurosustav (bilješka 1.2.2. Promjene u računovodstvenim politikama i bilješka br. 3 pod 14. Računi revalorizacije).

1.2.16. Rezervacije

Rezervacije za buduće obveze

Hrvatska narodna banka priznaje rezervaciju ako ima sadašnju pravnu ili izvedenu obvezu koja je nastala na osnovi prošlih događaja, ako postoji vjerojatnost da će za podmirenje obveze biti potreban odljev resursa te ako je moguće pouzdano procijeniti iznos obveze. Ako sva tri navedena uvjeta nisu ispunjena, rezervacija se ne priznaje.

Rezervacije se pregledavaju na kraju svakoga izvještajnog razdoblja i usklađuju kako bi odražavale najbolju tekuću procjenu. Ako više nije vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s gospodarskim koristima, rezervacija se poništava. Prihodi ili rashodi nastali na osnovi rezervacija priznaju se u Računu dobiti i gubitka na kraju obračunskog razdoblja na koje se odnose.

Rezervacije za financijske rizike

Hrvatska narodna banka može formirati rezervacije za financijske rizike u skladu s odlukom koju donosi Savjet Hrvatske narodne banke.

Visina rezervacija za financijske rizike i daljnja potreba za njima preispituje se jednom godišnje na temelju procjene Hrvatske narodne banke o vlastitoj izloženosti navedenim rizicima. Odluku o povećanju ili smanjenju

rezervacija za financijske rizike donosi Savjet Hrvatske narodne banke. Prihodi i/ili rashodi od rezervacija za rizike evidentiraju se na izvještajni datum u skladu s Odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke.

1.2.17. Računovodstvena pravila za izvanbilančne financijske instrumente

Terminske transakcije u stranoj valuti, terminske strane valutnih ugovora o razmjeni i drugi valutni instrumenti koji uključuju razmjenu jedne valute za drugu na određeni datum u budućnosti uključuju se u neto valutne pozicije za izračun prosječnog troška i pozitivnih i negativnih tečajnih razlika.

Dobici i gubici koji proizlaze iz izvanbilančnih instrumenata priznaju se i tretiraju na sličan način kao i kod bilančnih instrumenata.

Terminske transakcije u stranoj valuti

Terminske kupnje i prodaje priznaju se u računima izvanbilančne evidencije od datuma trgovanja do datuma namire po promptnom tečaju terminske transakcije. Realizirani dobiti i gubici od prodajnih transakcija izračunavaju se primjenom prosječnog troška valutne pozicije na datum trgovanja, u skladu s postupkom dnevnog netiranja za kupnje i prodaje.

Razlika između promptnog i terminskog tečaja tretira se kao obveza ili potraživanje na temelju kamata na obračunskom načelu (načelo nastanka događaja). Na datum namire izvanbilančna se knjiženja poništavaju. Na valutnu poziciju utječu terminske transakcije od datuma trgovanja po promptnom tečaju.

Terminske pozicije vrednuju se povezano s promptnom pozicijom iste valute, s prebijanjem svih razlika koje mogu nastati unutar jedne valutne pozicije. Saldo neto gubitka evidentira se terećenjem računa dobiti i gubitka kada premašuje prethodne revalorizacijske prihode evidentirane na računu revalorizacije. Saldo neto dobiti knjiži se u korist računa revalorizacije.

Valutni ugovori o razmjeni

Terminske i promptne kupnje i prodaje priznaju se u bilančnim računima na odgovarajući datum namire.

Terminske i promptne kupnje i prodaje priznaju se u računima izvanbilančne evidencije od datuma trgovanja do datuma namire po promptnom tečaju transakcija.

Prodajne transakcije priznaju se po promptnom tečaju transakcije. Stoga ne dolazi do dobitka ili gubitka.

Razlika između promptnog i terminskog tečaja tretira se kao obveza ili potraživanje na temelju kamata na obračunskom načelu (načelo nastanka događaja) i za kupnje i za prodaje. Na datum namire izvanbilančna se knjiženja poništavaju. Pozicija u stranoj valuti mijenja se samo zbog obračunatih transakcija nominiranih u stranoj valuti.

Terminska pozicija vrednuje se u vezi s povezanom promptnom pozicijom.

1.2.18. Oporezivanje

U skladu sa zakonskim odredbama Hrvatska narodna banka nije obveznik poreza na dobit.

1.2.19. Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina

Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina priznaje se u bilanci prema trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja. Iznimku čine zemljišta i zgrade koji se iskazuju u revaloriziranom iznosu, što je njihova fer vrijednost na datum revalorizacije umanjena za naknadno akumuliranu amortizaciju za zgrade i naknadno akumulirane gubitke od umanjenja. Pri obračunu amortizacije primjenjuje se linearna metoda. Fer vrijednost zemljišta i zgrada zasnovana je na procjenama neovisnih stručnjaka, a pri vrednovanju upotrijebljeni su određeni značajni ulazni podaci koji nisu tržišno provjerljivi.

Revalorizacijski dobitak od zemljišta i zgrada iskazuje se kao posebna stavka unutar pozicije Računi revalorizacije. Gubici iz revalorizacije terete revalorizacijske pričuve do visine prije priznatih revalorizacijskih viškova, a gubici iznad prije priznatih viškova terete račun dobiti i gubitka izvještajnog razdoblja.

Revalorizacijska se pričuva prenosi pri uporabi odnosne imovine. U tom je slučaju iznos prenesene pričuve razlika između amortizacije zasnovane na revaloriziranoj knjigovodstvenoj vrijednosti imovine i amortizacije zasnovane na izvornom trošku nabave imovine. Revalorizacijska pričuva u vezi sa zemljištem i zgradama prenosi se u opće pričuve kad se imovina prestane priznavati. To uključuje prijenos cijele pričuve kad se imovina povuče iz uporabe ili otuđi. Prijenosi iz revalorizacijske pričuve u opće pričuve ne provode se preko računa dobiti i gubitaka.

Korisni vijek uporabe materijalne i nematerijalne dugotrajne imovine prikazan je u sljedećoj tablici:

Naziv amortizacijske skupine	Korisni vijek uporabe za 2023. (broj godina uporabe)	Korisni vijek uporabe za 2022. (broj godina uporabe)
Nekretnine	20 – 50	20 – 50
Računala i računalna infrastruktura	5 – 8	5 – 8
Namještaj i oprema	2 – 20	2 – 20
Motorna vozila	4	4
Programska oprema i licencije	do 10	do 10

Najmovi

Na datum početka najma Hrvatska narodna banka priznaje imovinu s pravom uporabe i obveze po najmu. Imovina s pravom uporabe početno se mjeri po trošku, a obveza po najmu mjeri se po sadašnjoj vrijednosti plaćanja najma koja nisu plaćena do tog datuma. Sadašnja vrijednost obveze na osnovi najma izračunava se s pomoću MRO (engl. *main refinancing operations*) stope ESB-a. Nakon datuma početka najma imovina s pravom uporabe mjeri se primjenom modela troška.

Hrvatska narodna banka ne priznaje imovinu s pravom uporabe kod kratkoročnih najмова i najмова s odnosnom imovinom niske vrijednosti. Plaćanja najмова povezana s kratkoročnim najmovima i najmovima s odnosnom imovinom niske vrijednosti priznaju se kao trošak na linearnoj osnovi tijekom razdoblja najma.

Komponente ugovora o najmu koje se ne odnose na najam ne odvajaju se od komponenata koje se odnose na najam, već se svaka komponenta koja se odnosi na najam i sve povezane komponente koje se ne odnose na najam obračunavaju kao jedinstvena komponenta najma.

Imovina s pravom uporabe amortizira se primjenom linearne metode, od datuma početka najma do kraja njezina korisnog vijeka uporabe ili do kraja razdoblja najma, ovisno o tome koji je datum raniji.

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Neto knjigovodstvena vrijednost nefinancijske imovine preispituje se na kraju svakoga izvještajnog razdoblja kako bi se utvrdilo postoje li pokazatelji mogućeg umanjenja vrijednosti. Ako takvi pokazatelji postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine. Za imovinu s neodređenim korisnim vijekom upotrebe te

nematerijalnu imovinu koja još nije u upotrebi nadoknadiivi iznos procjenjuje se na svaki datum izvještavanja.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinice koja stvara novac veća od njezina nadoknadivog iznosa. Jedinica koja stvara novac najmanja je određiva skupina imovine koja stvara priljeve novca koji su uglavnom neovisni o priljevu novca od druge imovine ili drugih skupina imovine. Jedinica koja stvara novac za Hrvatsku narodnu banku cijela je Hrvatska narodna banka.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u dobit ili gubitak.

Nadoknadiiva vrijednost imovine ili jedinice koja stvara novac njezina je fer vrijednost umanjena za troškove otuđenja ili njezina vrijednost pri uporabi, ovisno o tome što je više. Vrijednost pri uporabi sadašnja je vrijednost budućih novčanih tokova za koju se očekuje da će proizaći iz imovine ili jedinice koja stvara novac. Vrijednost pri uporabi procjenjuje se diskontiranjem očekivanih budućih gotovinskih tokova na njihovu sadašnju vrijednost s pomoću diskontne stope koja odražava trenutačnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznat prethodnih godina procjenjuje se na svaki datum izvještavanja da bi se utvrdilo je li gubitak umanjen ili više i ne postoji. Gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se ako je došlo do promjena u procjenama koje su bile primijenjene za određivanje nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se samo do knjigovodstvene vrijednosti imovine umanjene za akumuliranu amortizaciju, kakva bi bila izračunata da nije bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti.

1.3. Primjena procjena i prosudba

Pri pripremi financijskih izvještaja za 2023. rukovodstvo se koristilo određenim prosudbama, procjenama i pretpostavkama koje utječu na primjenu računovodstvenih politika te na objavljene iznose imovine, obveza, prihoda i rashoda. Te se procjene zasnivaju na najboljim saznanjima rukovodstva o aktualnim događajima i radnjama, a stvarni se rezultati na kraju mogu razlikovati od tih procjena. Procjene se primjenjuju pri procjeni korisnog vijeka uporabe materijalne i nematerijalne dugotrajne imovine te visine rezervacija za buduće obveze kao i pri procjeni izloženosti Hrvatske narodne banke financijskim rizicima u svrhu formiranja rezervacija za financijske rizike.

1.4. Raspored dobiti i pokrivanje gubitaka

Raspored dobiti i pokrivanje gubitaka Hrvatske narodne banke provodi se u skladu s člankom 57. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci. Dobit Hrvatske narodne banke iskazana u financijskoj godini raspoređuje se u

opće pričuve i u korist državnog proračuna u skladu s odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke tako da se 20% dobiti rasporedi u opće pričuve, a 80% dobiti prihod je državnog proračuna. Iznimno, ako visina općih pričuva na posljednji dan financijske godine bude niža od donjeg iznosa općih pričuva utvrđenog u skladu s člankom 55. stavkom 2. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci, Savjet Hrvatske narodne banke donijet će odluku da se u opće pričuve raspoređuje iznos dobiti potreban za dosezanje donjeg iznosa općih pričuva, dok se preostala dobit raspoređuje tako da se 20% dobiti rasporedi u opće pričuve, a 80% dobiti jest prihod državnog proračuna.

Gubitak Hrvatske narodne banke najprije se pokriva iz općih pričuva, a ako je gubitak Hrvatske narodne banke veći od iznosa općih pričuva, iznos gubitka koji prelazi visinu općih pričuva pokrit će se iz dobiti sljedećih godina. Dobit koju će Hrvatska narodna banka iskazati u sljedećim godinama najprije će se iskoristiti za pokriće gubitka iz prethodnih godina.

Ako je tijekom dužeg razdoblja ukupni kapital Hrvatske narodne banke umanjen za gubitak iz prethodnih godina manji od temeljnoga kapitala Hrvatske narodne banke, potrebni iznos do visine temeljnoga kapitala osigurat će se u državnom proračunu u sljedećem srednjoročnom razdoblju. U smislu ove odredbe ukupni kapital Hrvatske narodne banke čine temeljni kapital, opće pričuve, revalorizacijski računi i rezervacije za financijske rizike.

BILJEŠKA br. 2 – Stavke imovine

1. Zlato i potraživanja u zlatu

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Količina u uncama zlata	450,25	62.450,25	(62.000,00)	(99,28)
<i>Cijena</i>				
EUR/unca zlata	1.867,828	1.706,075	161,753	9,48
Knjigovodstvena vrijednost u tisućama eura	841	106.545	(105.704)	(99,21)

Člankom 48. stavkom 1. zajedno s člankom 30. stavkom 1. Statuta ESSB-a i ESB-a propisano je da nacionalna središnja banka država članica čije je odstupanje stavljeno izvan snage mora prenijeti devizne pričuve ESB-u. ESB je 30. prosinca 2022. donio Odluku (EU) 2023/135 o uplati kapitala, prijenosu deviznih pričuva i doprinosima Hrvatske narodne banke u pričuve i rezervacije ESB-a (ESB/2022/51).

Devizne pričuve izražene u eurima primjenom tečaja od 30. prosinca 2022. koje su prenesene u ESB iznosile su 639.850 tisuća eura, a struktura prijenosa deviznih pričuva bila je sljedeća: 15% u zlatu i 85% u američkim dolarima. Prema tome, 15% iznosa od 639.850 tisuća eura preneseno je u zlatu, što po tečaju od 30. prosinca 2022. iznosi 95.978 tisuća eura, odnosno 56.256,29 unca zlata, a 85% je preneseno u američkim dolarima, što je po navedenom tečaju iznosilo 543.872 tisuće eura, odnosno 580.094 tisuće američkih dolara. Za ovu svrhu Hrvatska narodna banka nabavila je zlato u 2022., a preostali iznos nabavljenog zlata, nakon prijenosa u ESB, prodan je u siječnju 2023. (9.998 tisuća eura).

2. Potraživanja od rezidenata izvan europodručja nominirana u stranoj valuti

2.1. Potraživanja od Međunarodnoga monetarnog fonda (MMF)

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
<i>Sredstva kod MMF-a nominirana u eurima</i>				
Članska kvota	872.143	897.970	(25.827)	(2,88)
Mjenice nominirane u eurima	(869.360)	(895.261)	25.901	(2,89)
Račun MMF-a 1	(2.272)	(2.247)	(25)	1,11
<i>Rezervna pozicija u MMF-u</i>	511	462	49	10,61
Račun MMF-a 2	(31)	(14)	(17)	121,43
<i>Ukupno</i>	480	448	32	7,14
<i>Sredstva kod MMF-a nominirana u posebnim pravima vučenja</i>				
Devizni tekući račun kod MMF-a	1.204.461	1.242.024	(37.563)	(3,02)
Depozit PRG-HIPC fonda	631	650	(19)	(2,92)
<i>Ukupno</i>	1.205.092	1.242.674	(37.582)	(3,02)
Ukupno	1.205.572	1.243.122	(37.550)	(3,02)

Hrvatska narodna banka fiskalni je agent Republike Hrvatske za Međunarodni monetarni fond i depozitar Međunarodnoga monetarnog fonda.

Devizni tekući račun i depozit te obveze za neto kumulativnu alokaciju kod Međunarodnoga monetarnog fonda nominirani su u posebnim pravima vučenja (SDR) i mjere se po nominalnoj vrijednosti.

Članska kvota, mjenice te računi Međunarodnoga monetarnog fonda 1 i 2 mjere se po nominalnoj vrijednosti, nominirani su u eurima i vezani uz SDR (revaloriziraju se na izvještajni datum primjenom tečaja SDR-a na taj datum).

Na temelju Odluke o davanju suglasnosti za sklapanje novoga Sporazuma o beskatnom depozitu kod Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) u korist fonda *Poverty Reduction and Growth – Heavily Indebted Poor Countries Trust* (PRG-HIPC fond), koju je Vlada Republike Hrvatske donijela na sjednici održanoj 20. prosinca 2018., potpisan je Sporazum o beskatnom depozitu između Hrvatske narodne banke i MMF-a, kao upravitelja PRG-HIPC fonda, kojim se sredstva u iznosu od 519.161 SDR-a deponiraju beskatno u

korist PRG-HIPC fonda. PRGT – *Poverty Reduction and Growth Trust* poseban je fond unutar MMF-a koji pruža financijsku potporu zemljama s niskim dohotkom, uz vrlo povoljne (koncesivne) uvjete.

2.2. Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Vrijednosni papiri	1.348.200	1.597.057	(248.857)	(15,58)
Salda kod banaka, inozemni krediti i ostala inozemna imovina	314.428	871.808	(557.380)	(63,93)
Ukupno	1.662.628	2.468.865	(806.237)	(32,66)

2.2.1. Vrijednosni papiri

U tablici u nastavku prikazana su Ulaganja u vrijednosne papire izvan europodručja nominirana u stranoj valuti.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Utrživi dužnički vrijednosni papiri osim onih koji se drže do dospjeća	627.683	585.868	41.815	7,14
Utrživi dužnički vrijednosni papiri koji se drže do dospjeća	720.517	1.011.189	(290.672)	(28,75)
Ukupno	1.348.200	1.597.057	(248.857)	(15,58)

Ulaganja u vrijednosne papire po pojedinim valutama

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
USD	1.210.636	1.341.073	(130.437)	(9,73)
Ostale valute	137.564	255.984	(118.420)	(46,26)
Ukupno	1.348.200	1.597.057	(248.857)	(15,58)

Ulaganja u vrijednosne papire smanjena jer su sredstva, pri dospjeću, preusmjerena u pokrivena valutne razmjene.

2.2.2. Salda kod banaka, inozemni krediti i ostala inozemna imovina

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Gotovina i sredstva na tekućim računima	2.536	6.282	(3.746)	(59,63)
Depoziti kod drugih banaka	18.099	18.751	(652)	(3,48)
Obratni repo ugovori	112.579	659.947	(547.368)	(82,94)
Sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama	181.214	186.828	(5.614)	(3,00)
Ukupno	314.428	871.808	(557.380)	(63,93)

Na početku godine sredstva po dospjelim obratnim repo ugovorima u američkim dolarima usmjerena su na tekuće račune, a sredstva na tekućim računima smanjena pri prijenosu deviznih pričuva u ESB za iznos od 543.872 tisuće eura (580.094 tisuće američkih dolara).

Salda kod banaka, inozemni krediti i ostala inozemna imovina po valutama

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
USD	312.175	867.186	(555.011)	(64,00)
Ostale valute	2.253	4.622	(2.369)	(51,25)
Ukupno	314.428	871.808	(557.380)	(63,93)

3. Potraživanja od rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Utrživi vrijednosni papiri koji se drže do dospjeća	232.424	372.803	(140.379)	(37,66)
Salda kod banaka, krediti i ostala imovina	254.047	203.232	50.815	25,00
Ukupno	486.471	576.035	(89.564)	(15,55)

Ulaganja u vrijednosne papire smanjena su jer su sredstva, pri dospjeću, preusmjerena u pokrivene valutne razmjene. Sva su ulaganja na ovoj stavci u američkim dolarima.

4. Potraživanja od rezidenata izvan europodručja nominirana u eurima

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Utrživi dužnički vrijednosni papiri koji se drže do dospijea	852.849	844.498	8.351	0,99
Salda kod banaka, krediti i ostala imovina	–	1.920.000	(1.920.000)	(100,00)
Ukupno	852.849	2.764.498	(1.911.649)	(69,15)

Salda kod banaka, krediti i ostala imovina smanjeni su u 2023. jer su sredstva koja su ulagana u depozite kod BIS-a prebačena na račune Hrvatske narodne banke.

5. Krediti kreditnim institucijama europodručja vezani uz operacije monetarne politike, nominirani u eurima

Ukupna imovina od monetarne politike koju drži Eurosustav iznosi 410.289.869 tisuća eura (ukupni iznos koji se navodi pod stavkom 5 imovine u konsolidiranoj bilanci Eurosustava), a Hrvatska narodna banka drži 55.000 tisuća eura.

U skladu s člankom 32.4. Statuta ESSB-a i ESB-a gubitke od operacija monetarne politike, ako bi se materijalizirali, dijele, odlukom Upravnog vijeća, u cijelosti nacionalne središnje banke Eurosustava, razmjerno važećim udjelima u ključu kapitala ESB-a (bilješka br. 3, pod 13. Rezervacije). Gubici se mogu materijalizirati samo ako i druga ugovorna strana propadne i ako povrat sredstava primljenih od realizacije kolaterala koji je osigurala druga ugovorna strana nije dostatan. Za određene kolaterale, koje nacionalne središnje banke mogu prihvatiti prema vlastitoj odluci, Upravno vijeće ESB-a isključilo je podjelu rizika.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Glavne operacije refinanciranja	55.000	–	55.000	–
Operacije dugoročnijeg financiranja	–	–	–	–
Obratne operacije fine prilagodbe	–	–	–	–
Obratne strukturne operacije	–	–	–	–
Mogućnost posudbe na kraju dana	–	–	–	–
Kreditni vezani uz poziv na uplatu marže	–	–	–	–
Ukupno	55.000	–	55.000	–

5.1. Glavne operacije refinanciranja

Glavne operacije refinanciranja izvode se putem povratnih transakcija koje osiguravaju likvidnost s učestalošću i rokom dospijeaća od obično tjedan dana, na temelju standardnih aukcija. Od listopada 2008. te su se operacije provodile putem aukcija s nepromjenjivom kamatnom stopom. Ove operacije igraju ključnu ulogu u postizanju ciljeva upravljanja kamatnom stopom, upravljanja tržišnom likvidnošću i prenošenja stajališta monetarne politike.

5.2. Operacije dugoročnijeg financiranja

Cilj je ovih operacija pružiti drugim ugovornim stranama dodatno dugoročnije refinanciranje. Ove su operacije provedene po nepromjenjivoj kamatnoj stopi s raspodjelom ukupnog iznosa ponude.

Seriji od sedam ciljanih tromjesečnih operacija dugoročnijeg refinanciranja (TLTRO III) uvedenih 2019. Upravno vijeće dodalo je u prosincu 2020. još tri operacije koje su provedene između lipnja i prosinca 2021. Ove operacije imaju dospijeaće tri godine. Za sve TLTRO-III, počevši 12 mjeseci nakon namire svake operacije, sudionici imaju na tromjesečnoj osnovi opciju prekida ili smanjenja iznosa dotičnog TLTRO-a prije dospijeaća. Stope zaduživanja u ovim operacijama mogu biti čak do 50 baznih bodova ispod prosječne kamatne stope na prekonoćne depozite u razdoblju od 24. lipnja 2020. do 23. lipnja 2022., ali ni u kojem slučaju ne mogu pasti ispod -1% , a mogu biti i jednake prosječnoj (za relevantno razdoblje) kamatnoj stopi na prekonoćne depozite tijekom ostatka trajanja iste operacije⁸.

Stvarne kamatne stope mogu biti poznate samo pri dospijeaću ili prijevremenoj otplati svake operacije, a prije toga pouzdana procjena rabi se za izračun obračunatih kamata TLTRO III. Za financijske izvještaje za 2023. kamatna stopa za obračune bila je indeksirana prema prosječnoj primjenjivoj ključnoj kamatnoj stopi ESB-a od početka posljednjeg razdoblja obračuna kamata ovih operacija, koje je započelo 23. studenoga 2022.

Nadalje, od četiri dodatne pandemijske hitne operacije dugoročnijeg refinanciranja (PELTRO) dodijeljene 2021. na tromjesečnoj osnovi, svaka s rokom otplate od približno jedne godine, posljednja je operacija dospjela tijekom 2023. Ove su operacije pružile zaštitu likvidnosti bankovnog sustava europodručja i pridonijele očuvanju nesmetanog funkcioniranja tržišta novca tijekom produljenog razdoblja pandemije. Operacije su provedene kao aukcije s nepromjenjivom kamatnom stopom s potpunom raspodjelom. Kamatna stopa bila je

---

⁸ Dana 27. listopada 2022. Upravno vijeće odlučilo je da će se, od 23. studenoga 2022. do datuma dospijeaća ili datuma prijevremene otplate svake dotične nepodmirene operacije TLTRO III, kamatna stopa na operacije TLTRO III indeksirati prema prosječnim primjenjivim ključnim kamatnim stopama ESB-a tijekom ovog razdoblja.

25 baznih bodova niža od prosječne stope koja se primjenjuje u glavnim operacijama refinanciranja Eurosustava tijekom trajanja dotičnog PELTRO-a.

5.3. Obratne operacije fine prilagodbe

Obratnim operacijama fine prilagodbe želi se regulirati stanje tržišne likvidnosti i usmjeravati kamatne stope, posebno kako bi se ublažili učinci na kamatne stope uzrokovani neočekivanim tržišnim fluktuacijama. Zbog svoje prirode izvršavaju se na *ad hoc* osnovi.

5.4. Obratne strukturne operacije

To su obratne transakcije na otvorenom tržištu na standardnim aukcijama kako bi se Eurosustavu omogućilo da prilagodi svoju strukturnu poziciju likvidnosti u odnosu na financijski sektor.

5.5. Mogućnost posudbe na kraju dana

Druge ugovorne strane mogu koristiti mogućnosti posudbe na kraju dana radi postizanja prekonoćne likvidnosti od nacionalnih središnjih banaka po prethodno određenoj kamatnoj stopi uz prihvatljivu imovinu kao kolateral.

5.6. Krediti vezani uz poziv na uplatu marže

Ova se stavka odnosi na gotovinu isplaćenu drugim ugovornim stranama u onim slučajevima kada tržišna vrijednost kolaterala premašuje utvrđenu točku aktivacije koja implicira višak kolaterala u odnosu na nepodmirene operacije monetarne politike.

6. Ostala potraživanja od kreditnih institucija europodručja, nominirana u eurima

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Tekući računi i depoziti	2	142	(140)	(98,59)
Obratni repo ugovori	–	4.662.348	(4.662.348)	(100,00)
Monetarne operacije prije ulaska u Eurosustav	366.315	375.207	(8.892)	(2,37)
Potraživanja za predopskrbu eurima	–	1.299.437	(1.299.437)	(100,00)
Ukupno	366.317	6.337.134	(5.970.817)	(94,22)

Ulaganja u obratne repo ugovore smanjena su u 2023. zbog preusmjeravanja sredstava na račune Hrvatske narodne banke.

Hrvatska narodna banka evidentirala je na dan ulaska u Eurosustav potraživanje od banaka za gotovinu eura u predopskrbi, a potraživanje je namireno iz sredstava financijskog osiguranja u skladu s linearnim modelom terećenja, u tri jednaka obroka, na datum namire prve, četvrte i pete glavne operacije refinanciranja Eurosustava (bilješka br. 3, pod 3. Ostale obveze prema kreditnim institucijama europodručja, nominirane u eurima).

7. Vrijednosni papiri rezidenata europodručja nominirani u eurima

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Ostali vrijednosni papiri	12.554.465	17.058.001	(4.503.536)	(26,40)
Ukupno	12.554.465	17.058.001	(4.503.536)	(26,40)

7.1. Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike

	Početak	Završetak		Odluka	Prihvatljivi vrijednosni papiri ⁹
Završeni programi					
CBPP1	srpanj 2009.	lipanj 2010.		ESB/2009/16	Pokrivene obveznice rezidenata europodručja
CBPP2	studenj 2011.	listopad 2012.		ESB/2011/17	Pokrivene obveznice rezidenata europodručja
SMP	svibanj 2010.	rujan 2012.		ESB/2010/5	Javni i privatni dužnički vrijednosni papiri izdani u europodručju ¹⁰
Program kupnje imovine (APP – Asset purchase programme)¹¹					
CBPP3	listopad 2014.	aktivan		ESB/2020/8, sa svim izmjenama	Pokrivene obveznice rezidenata europodručja
ABSPP	studenj 2014.	aktivan		ESB/2014/45, sa svim izmjenama	Nadređene i garantirane mezaninske tranše vrijednosnih papira osiguranih imovinom rezidenata europodručja
PSPP	ožujak 2015.	aktivan		ESB/2020/9	Obveznice koje su izdale središnje, regionalne ili lokalne vlasti europodručja ili priznate agencije, kao i međunarodne organizacije i multilateralne razvojne banke koje se nalaze u europodručju

⁹ Dodatni kriteriji prihvatljivosti za pojedine programe mogu se pronaći u odlukama Upravnog vijeća.

¹⁰ U okviru SMP-a kupljeni su samo dužnički vrijednosni papiri javnog sektora koje je izdalo pet država europodručja.

¹¹ Ponovna ulaganja u okviru APP-a obustavljena su od 1. srpnja 2023.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

CSPP	lipanj 2016.	aktivan		ESB/2016/16, sa svim izmjenama	Obveznice i komercijalni zapisi koje su izdale nebankovne korporacije osnovane u europodručju
Privremeni hitni program kupnje zbog pandemije (PEPP – <i>Pandemic emergency purchase programme</i>)					
PEPP	ožujak 2020.	aktivan		ESB/2020/17, sa svim izmjenama	Sve kategorije imovine prihvatljive pod APP

Do kraja veljače 2023.¹² Eurosustav je nastavio reinvestirati, u cijelosti, isplate glavnica dospjelih vrijednosnih papira kupljenih u okviru programa kupnje imovine (APP)¹³, a zatim se APP portfelj smanjio odmjerenom i predvidljivom brzinom. Do kraja lipnja 2023. smanjene je u prosjeku iznosio 15 milijardi eura mjesečno jer Eurosustav nije reinvestirao sve isplate glavnica vrijednosnih papira koji su dospijevali. U lipnju 2023. Upravno vijeće odlučilo je prekinuti ponovna ulaganja u okviru APP-a od srpnja 2023.¹⁴ Nakon toga, APP portfelj smanjio se zbog dospjeća vrijednosnih papira.

Što se tiče PEPP-a¹⁵, Eurosustav je nastavio reinvestirati, u cijelosti, isplate glavnica dospjelih vrijednosnih papira kupljenih tijekom godine. Upravno vijeće namjerava nastaviti reinvestirati, u cijelosti, isplate glavnica vrijednosnih papira kupljenih u okviru PEPP-a koji dospijevaju tijekom prve polovine 2024. Također namjerava smanjiti portfelj PEPP-a za prosječno 7,5 milijardi eura mjesečno tijekom druge polovine 2024. i prekinuti ponovna ulaganja u okviru PEPP-a na kraju iste godine. Upravno vijeće¹⁶ i dalje će, radi smanjenja rizika za transmisijski mehanizam monetarne politike povezanih s pandemijom, fleksibilno reinvestirati dospjele iznose u portfelju PEPP-a.

Upravno vijeće redovito procjenjuje financijske rizike povezane s vrijednosnim papirima koji se drže u okviru ovih programa. U tom kontekstu, testovi umanjena vrijednosti provode se na godišnjoj razini, primjenom podataka na kraju godine, a odobrava ih Upravno vijeće. U ovim se testovima pokazatelji umanjena procjenjuju zasebno za svaki program. U slučajevima kada se uoče pokazatelji umanjena, provodi se daljnja analiza kako bi se potvrdilo da umanjene nije utjecao na novčane tokove odnosnih vrijednosnih papira.

Na kraju 2023. vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike nacionalnih središnjih banaka Eurosustava iznose ukupno 4.268.996.153 tisuće eura, a Hrvatska narodna banka nema vrijednosnih papira koji se iskazuju pod stavkom imovine 7.1. u bilanci stanja nacionalne središnje banke. U skladu s odlukom Upravnog vijeća donesenom na temelju članka 32. stavka 4. Statuta ESSB-a, gubitke od držanja vrijednosnih

¹² Pogledajte priopćenje za javnost o odlukama Upravnog vijeća od [15. prosinca 2022.](#)

¹³ Dodatne pojedinosti o APP-u mogu se pronaći na [mrežnoj stranici ESB-a.](#)

¹⁴ Pogledajte priopćenje za javnost o odlukama Upravnog vijeća od [15. lipnja 2023.](#)

¹⁵ Dodatne pojedinosti o PEPP-u mogu se pronaći na [mrežnoj stranici ESB-a](#)

¹⁶ Pogledajte priopćenje za javnost o odlukama Upravnog vijeća od [14. prosinca 2023.](#)

papira, ako bi se ostvarili, u cijelosti dijele nacionalne središnje banke Eurosustava, razmjerno važećem kapitalnom ključu ESB-a, osim za državne papire iz programa PSPP i PEPP.

U skladu s odlukom Upravnog vijeća donesenom na temelju članka 32. stavka 4. Statuta ESSB-a gubitke od programa CSPP (engl. *Corporate Sector Purchase Programme*) i PEPP-CORP (engl. *Pandemic Emergency Purchase Programme*), ako bi se ostvarili, u cijelosti dijele nacionalne središnje banke Eurosustava, razmjerno važećem kapitalnom ključu ESB-a. Kao rezultat testa umanjenja koji je proveden na vrijednosnim papirima iz ovog programa, Upravno vijeće smatralo je prikladnim uspostaviti zaštitu od kreditnih rizika u operacijama monetarne politike tijekom 2023. (vidi bilješku br. 3, pod 13. Rezervacije).

7.2. Ostali vrijednosni papiri

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Vrijednosni papiri koji se ne drže do dospijea	–	4.033.464	(4.033.464)	(100,00)
Vrijednosni papiri koji se drže do dospijea	10.594.369	10.873.595	(279.226)	(2,57)
Obveznice RH	1.960.096	2.150.942	(190.846)	(8,87)
Ukupno	12.554.465	17.058.001	(4.503.536)	(26,40)

Ulaganja u vrijednosne papire koji se ne drže do dospijea preusmjerena su tijekom 2023. na račune Hrvatske narodne banke.

Na ovoj poziciji iskazuju se vrijednosni papiri kupljeni za potrebe monetarne politike prije ulaska u Eurosustav, i to obveznice Republike Hrvatske koje je Hrvatska narodna banka kupila s ciljem održavanja likvidnosti i stabilnosti financijskog sustava zbog pandemije bolesti COVID-19.

Hrvatska narodna banka u 2023. prodala je 98.000 tisuća eura (nominalna vrijednost) vrijednosnih papira iz portfelja koji se drži do dospijea zbog usklađivanja povezanih s ograničenim okvirom

9. Potraživanja unutar Eurosustava

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Sudjelujući udio u ESB-u	420.517	71.391	349.126	489,03
Potraživanja koja odgovaraju prijenosu deviznih pričuva	327.152	-	327.152	-
Neto potraživanja povezana s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava	13.347.239	10.501.967	2.845.272	27,09
Ostala potraživanja unutar Eurosustava (neto)	15.856.491	2.502.010	13.354.481	533,75
Ukupno	29.951.399	13.075.368	16.876.031	129,07

9.1. Sudjelujući udio u ESB-u

U skladu s člankom 28. Statuta ESSB-a nacionalne središnje banke ESSB-a jedini su upisnici kapitala ESB-a. Upisi ovise o udjelima koji su fiksni u skladu s člankom 29. Statuta ESSB-a i prilagođavaju se svakih pet godina ili kad god dođe do promjene u sastavu nacionalnih središnjih banaka ESSB-a. Za Hrvatsku narodnu banku ova stavka bilance uključuje uplaćeni udio u upisanom kapitalu ESB-a u iznosu od 71.391 tisuću eura i doprinose u skladu s člankom 48.2 Statuta ESSB-a u iznosu od 349.126 tisuća eura.

Odlukom Vijeća Europske unije (EU) 2022/1211 od 12. srpnja 2022. o usvajanju eura u Hrvatskoj 1. siječnja 2023. utvrđeno je da Hrvatska ispunjava potrebne uvjete za usvajanje eura i odstupanje iz članka 5. Akta o pristupanju iz 2012. prestaje s učinkom od 1. siječnja 2023.

Članak 48. stavak 1. Statuta ESSB-a i ESB-a određuje da nacionalna središnja banka države članice čije je odstupanje prestalo mora uplatiti svoj upisani udio u kapitalu ESB-a u jednakom iznosu kao nacionalne središnje banke drugih država članica čija je valuta euro. ESB-ova stavka obveze 15 "Kapital i pričuve" povećala se za 68.714 tisuća eura na 8.948.335 tisuća eura zbog uplate ostatka udjela Hrvatske narodne banke u upisanom kapitalu ESB-a.

Tablica 1. Doprinosi nacionalnih središnjih banaka kapitalu ESB-a

NSB	Ključ za upis kapitala, %	Uplaćeni kapital (u tisućama eura)
Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique	2,9630	320.745
Deutsche Bundesbank	21,4394	2.320.817
Eesti Pank	0,2291	24.800
Central Bank of Ireland	1,3772	149.082
Bank of Greece	2,0117	217.767
Banco de España	9,6981	1.049.820
Banque de France	16,6108	1.798.120
Hrvatska narodna banka	0,6595	71.391
Banca d'Italia	13,8165	1.495.637
Central Bank of Cyprus	0,1750	18.944
Latvijas Banka	0,3169	34.304
Lietuvos bankas	0,4707	50.953
Banque centrale du Luxembourg	0,2679	29.000
Central Bank of Malta	0,0853	9.234
De Nederlandsche Bank	4,7662	515.941
Oesterreichische Nationalbank	2,3804	257.679
Banco de Portugal	1,9035	206.054
Banka Slovenije	0,3916	42.391
Národná banka Slovenska	0,9314	100.824
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,4939	161.715
Ukupno za nacionalne središnje banke europa područja	81,9881	8.875.218
Българска народна банка (Bulgarian National Bank)	0,9832	3.991

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

NSB	Ključ za upis kapitala, %	Uplaćeni kapital (u tisućama eura)
Česká národní banka	1,8794	7.629
Danmarks Nationalbank	1,7591	7.141
Magyar Nemzeti Bank	1,5488	6.287
Narodowy Bank Polski	6,0335	24.492
Banca Națională a României	2,8289	11.484
Sveriges Riksbank	2,9790	12.093
Ukupno za nacionalne središnje banke izvan europodručja	18,0119	73.117
SVEUKUPNO	100,00	8.948.335

9.2. Potraživanja koja odgovaraju prijenosu deviznih pričuva

Iznos od 327.152 tisuće eura čini potraživanje Hrvatske narodne banke proizašlo iz prijenosa deviznih pričuva ESB-u, kada se Hrvatska narodna banka pridružila Eurosustavu. U skladu s člankom 30. stavkom 2. Statuta ESSB-a ti su doprinosi fiksni razmjerno udjelu nacionalnih središnjih banaka u upisanom kapitalu ESB-a. Remuneracija ovih potraživanja izračunava se svakodnevno prema posljednjoj dostupnoj (graničnoj) kamatnoj stopi koju primjenjuje Eurosustav u svojim aukcijama za glavne operacije refinanciranja (MRO)¹⁷, prilagođenoj da odražava nulti povrat na zlatnu komponentu.

9.4. Neto potraživanja povezana s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava

Ova se stavka sastoji od potraživanja Hrvatske narodne banke prema Eurosustavu u vezi s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava (vidjeti "Novčanice u optjecaju" i "Salda unutar ESSB-a / salda unutar Eurosustava" u bilješkama o računovodstvenim politikama). Povećanje u usporedbi s 1. siječnjem 2023. nastalo je zbog smanjenja iznosa novčanica eura koje je Hrvatska narodna banka pustila u optjecaj u 2023. (bilješka br. 3, pod 1. Novčanice u optjecaju).

Remuneracija ovih potraživanja izračunava se svakodnevno prema posljednjoj dostupnoj (graničnoj) kamatnoj stopi koju primjenjuje Eurosustav u svojim aukcijama za glavne operacije refinanciranja.

¹⁷ Više o kamatnim stopama ESB-a vidjeti [ovdje](#).

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

9.5. Ostala potraživanja unutar Eurosustava (neto)

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Potraživanje od / (obveza prema) ESB-u u vezi s TARGET-om	16.080.813	2.570.724	13.510.089	525,54
Potraživanje od / (obveza prema) ESB-u u vezi s monetarnim prihodom	(224.322)	-	(224.322)	-
Ostala potraživanja / (obveze) unutar Eurosustava (neto)	-	(68.714)	68.714	(100)
Ukupno	15.856.491	2.502.010	13.354.481	533,75

Saldo od 15.856.491 tisuća eura na dan 31. prosinca 2023. čini zbroj triju komponenata: (1) pozicije Hrvatske narodne banke u odnosu na ESB u vezi s prijenosima zadanim i primljenim putem TARGET-a od strane nacionalnih središnjih banaka ESSB-a, uključujući ESB, (2) položaja u odnosu na ESB u pogledu udruživanja i raspodjele monetarnog prihoda prije namire unutar Eurosustava i (3) položaja Hrvatske narodne banke u odnosu na ESB glede svih iznosa potraživanja ili povrata.

Što se tiče prve komponente, neto transferi na kraju godine putem TARGET-a, Hrvatska narodna banka na dan 31. prosinca 2023. ima potraživanje u iznosu od 16.080.813 tisuća eura. Remuneracija za ovu poziciju izračunava se svakodnevno prema posljednjoj dostupnoj (graničnoj) kamatnoj stopi koju primjenjuje Eurosustav na svojim aukcijama za glavne operacije refinanciranja.

U vezi s drugom komponentom, tj. pozicijom prema ESB-a glede godišnjeg udruživanja i raspodjele monetarnog prihoda između nacionalnih središnjih banaka Eurosustava, Hrvatska narodna banka ima obvezu u iznosu od 224.322 tisuća eura na kraju godine (bilješka br. 6, pod 5. Neto rezultat udruživanja monetarnog prihoda).

11. Ostala imovina

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina	110.045	91.459	18.586	20,32
Ostala financijska imovina	15.675	868.040	(852.365)	(98,19)
Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	2.196	-	2.196	-
Obračunati prihodi i unaprijed plaćeni troškovi	212.161	78.733	133.428	169,47
Razno	24.127	26.482	(2.355)	(8,89)
Ukupno	364.204	1.064.714	(700.510)	(65,79)

*Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.*

11.2. Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	Nekretnine u vlasništvu HNB-a (zemljišta i zgrade)	Nekretnine s pravom uporabe (poslovni prostori)	Računala	Namještaj i oprema	Motorna vozila	Investicije u nekretnine, postrojenja, i oprema	UKUPNO NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	Softver i licencije	Investicije u nematerijalna imovina	UKUPNO NEMATERIJALNA IMOVINA	SVEUKUPNO nekretnine, postrojenja, oprema i nemater. imovina
Stanje 1. siječnj 2023.	64.138	7.152	34.393	7.237	1.182	4.041	118.143	9.462	2.918	12.380	130.523
Nabavna ili revalorizirana vrijednost	(2.925)	(1.475)	(21.106)	(5.766)	(1.159)	—	(32.431)	(6.633)	—	(6.633)	(39.064)
Akumulirana vrijednost	61.213	5.677	13.287	1.471	23	4.041	85.712	2.829	2.918	5.747	91.459
Neto knjigovodstvena vrijednost											
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.											
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	61.213	5.677	13.287	1.471	23	4.041	85.712	2.829	2.918	5.747	91.459
Novo nabavke	124	3.692	6.958	2.607	27	3.457	16.865	—	—	—	16.865
Prijenos u upotrebu	171	—	2.165	37	—	(2.373)	—	897	(897)	—	—
Revalorizacija	11.484	—	—	—	—	—	11.484	—	—	—	11.484
Umanjenje vrijednosti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Neto otpisi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Amortizacijski trošak za razdoblje (bilješka broj 6, točka 7.)	(982)	(2.090)	(5.212)	(728)	(15)	—	(9.027)	(736)	—	(736)	(9.763)
Zaključno neto knjigovodstveno stanje	72.010	7.279	17.198	3.387	35	5.125	105.034	2.990	2.021	5.011	110.045
Stanje 31. prosinca 2023.											
Nabavna ili revalorizirana vrijednost	72.010	10.844	43.067	9.380	1.209	5.125	141.635	10.359	2.021	12.380	154.015
Akumulirana vrijednost	—	(3.565)	(25.869)	(5.993)	(1.174)	—	(36.601)	(7.369)	—	(7.369)	(43.970)
Neto knjigovodstvena vrijednost	72.010	7.279	17.198	3.387	35	5.125	105.034	2.990	2.021	5.011	110.045

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

11.3. Ostala financijska imovina

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Dionice BIS-a	5.563	5.563	–	–
Dionice SWIFT-a	10	10	–	–
Ulaganje u Hrvatsku kovnicu novca	10.102	8.911	1.191	13,37
Obratni repo depoziti kod ostalih bankovnih institucija	–	853.556	(853.556)	(100,00)
Ukupno	15.675	868.040	(852.365)	(98,19)

U skladu sa Statutom BIS-a uplaćeno je 25% vrijednosti upisanih dionica, a ostatak od 75% čini "kapital na poziv", tj. uplaćuje se po pozivu BIS-a. U 2023. Hrvatska narodna banka dobila je dividendu u iznosu od 849 tisuća eura (2022.: 849 tisuća eura).

Hrvatska kovnica novca d.o.o. domaće je trgovačko društvo čija je osnovna djelatnost proizvodnja novca i medalja od zlata i drugih plemenitih metala, proizvodnja kovanoga i prigodnoga optjecajnog novca, proizvodnja nakita i srodnih proizvoda te trgovina zlatom i drugim plemenitim metalima, jubilarnim kovanim novcem i medaljama od zlata i drugih plemenitih metala. Vlasnički udio Hrvatske narodne banke u kapitalu Hrvatske kovnice novca iznosi 100%, a načelo vrednovanja jest neto vrijednost imovine. Obračuni po neto vrijednosti ove imovine izračunavaju se i evidentiraju na računima jednom godišnje, i to na kraju poslovne godine prema tada dostupnim podacima. Konsolidirani financijski izvještaji ne sastavljaju se jer ulaganje u Hrvatsku kovnicu novca nije kvantitativno ni kvalitativno značajno.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

Neto vrijednost imovine 1. 1. 2023.	8.911
Revalorizacija u 2023.	1.191
Neto vrijednost imovine 31. 12. 2023.	10.102

Ulaganja u obratne repo depozite kod ostalih bankovnih institucija preusmjerena su tijekom 2023. na račun Hrvatske narodne banke.

11.4. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente

Na ovoj poziciji iskazuju se neto rezultati vrednovanja izvanbilančnih instrumenata u stranim valutama od datuma trgovanja do datuma namire. U tablici koja slijedi iskazane su revalorizacijske razlike izvedenih instrumenata po instrumentima i valutama, a koje su priznate u bilanci.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP) u JPY	2.196	–	2.196	–
Ukupno	2.196	–	2.196	–

11.5. Obračunati prihodi i unaprijed plaćeni troškovi

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Depoziti kod drugih banaka	89	495	(406)	(82,02)
Devizni vrijednosni papiri koji se ne drže do dospjeća	1.561	1.111	450	40,50
Vrijednosni papiri u eurima koji se ne drže do dospjeća	–	2.286	(2.286)	(100,00)
Devizni vrijednosni papiri koji se drže do dospjeća	5.523	7.451	(1.928)	(25,88)
Vrijednosni papiri u eurima koji se drže do dospjeća	36.401	37.712	(1.311)	(3,48)
Vrijednosni papiri koji su se držali za potrebe monetarne politike prije ulaska u Eurosustav	14.974	15.229	(255)	(1,67)
Kreditni kreditnim institucijama iz RH vezani uz operacije monetarne politike	28	–	28	–
Kreditni kreditnim institucijama iz RH vezani uz operacije monetarne politike prije ulaska u Eurosustav	3.411	2.921	490	16,78
Devizni obratni repo ugovori	561	7.134	(6.573)	(92,14)
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP)	4.761	1.896	2.865	151,11
Remuneracija za potraživanja unutar Eurosustava	141.151	–	141.151	–
Unaprijed plaćeni troškovi	3.699	2.341	1.358	58,01
Ostalo	2	157	(155)	(98,73)
Ukupno	212.161	78.733	133.428	169,47

Na podstavci A 11.5. iskazuju se obračunate kamate po raznim osnovama, a najveći dio ove stavke odnosi se na obračunate remuneracije za potraživanja unutar Eurosustava, i to za TARGET iznos od 55.038 tisuća eura, s osnove usklade euronovčanica unutar Eurosustava iznos od 75.417 tisuća eura (vidi bilješku 1.2.11. Novčanice u optjecaju), a za prenesene devizne pričuve u ESB iznos od 10.696 tisuća eura.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

11.6. Razno

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Numizmatika	1.341	1.429	(88)	(6,16)
Potraživanja	1.342	976	366	37,50
Dani predujmovi	19.790	22.394	(2.604)	(11,63)
Ostala materijalna imovina	1.285	1.310	(25)	(1,91)
Ostalo	369	373	(4)	(1,07)
Ukupno	24.127	26.482	(2.355)	(8,89)

Najveći iznos u okviru Danih predujmova odnosi se na dane predujmove za izradu eurokovanica u iznosu od 19.719 tisuća eura (1. siječnja 2023.: 7.285 tisuća eura). Na dan 1. siječnja 2023. dani predujmovi uključivali su i dani kolateral za predopskrbu kovanicama eura u iznosu od 15.000 tisuća eura.

BILJEŠKA br. 3 – Stavke pasive

1. Novčanice u optjecaju

Pod stavkom novčanice u optjecaju iskazuje se udio Hrvatske narodne banke u ukupnom iznosu novčanica eura u optjecaju i novčanice kuna u optjecaju.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Novčanice eura koje Hrvatska narodna banka stavlja u optjecaj	(1.749.759)	1.139.513	(2.889.272)	(253,55)
Obveza koja proizlazi iz ESB-ova udjela u novčanicama eura u optjecaju	(1.008.523)	(1.012.349)	3.826	(0,38)
Potraživanje prema ponderu Hrvatske narodne banke u kapitalnom ključu ESB-a	14.355.762	11.514.316	2.841.446	24,68
Ukupno novčanice eura u optjecaju	11.597.480	11.641.480	(44.000)	(0,38)
Novčanice kuna u optjecaju	483.806	3.246.015	(2.762.209)	(85,10)
Ukupno novčanice u optjecaju	12.081.286	14.887.495	(2.806.209)	(18,85)

Tijekom 2023. ukupna vrijednost novčanica u optjecaju unutar Eurosustava smanjila se za 0,38%. Prema ključu raspodjele Hrvatska narodna banka imala je u optjecaju novčanica eura u vrijednosti od 11.597.480 tisuća eura na kraju godine, u usporedbi s 11.641.480 tisuća eura na početku 2023. Vrijednost novčanica eura koje je stvarno izdala Hrvatska narodna banka smanjila se tijekom 2023., a budući da je to bilo manje

od dodijeljenog iznosa, razlika od 13.347.239 tisuća eura (u usporedbi s 10.501.967 tisuća eura na dan 1. siječnja 2023.) prikazana je pod podstavkom imovine 9.4. "Neto potraživanja povezana s raspodjelom novčanica eura unutar Eurosustava".

Osim novčanica eura u optjecaju na ovoj se poziciji u godini prelaska na gotovinu eura iskazuju i novčanice kuna u optjecaju. Kovanice eura i kuna u optjecaju iskazuju se pod podstavkom L 12.3. Razno. Novčanice kune zamjenjuju se bez vremenskog ograničenja, a kovanice kune do proteka tri godine od dana uvođenja eura.

2. Obveze prema kreditnim institucijama europa područja vezane uz operacije monetarne politike, nominirane u eurima

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Tekući računi (koji obuhvaćaju sustav minimalnih pričuva)	880.569	18.662.198	(17.781.629)	(95,28)
Mogućnost polaganja depozita na kraju dana	16.758.412	–	16.758.412	–
Oročeni depoziti	–	–	–	–
Obratne operacije fine prilagodbe	–	–	–	–
Depoziti vezani uz poziv na uplatu marže	–	–	–	–
Ukupno	17.638.981	18.662.198	(1.023.217)	(5,48)

2.1. Tekući računi (koji obuhvaćaju sustav minimalnih pričuva)

Tekući računi jesu stanja na transakcijskim računima kreditnih institucija koje su obvezne držati minimalnu pričuvu, isključujući sredstva kreditnih institucija koja nisu slobodno raspoloživa i račune kreditnih institucija izuzete od obvezne minimalne pričuve, koji se objavljuju zasebno pod stavkom obveza "Ostale obveze prema kreditnim institucijama europa područja nominirane u eurima".

Salda minimalne pričuve banaka remuneriraju se po posljednjoj dostupnoj (graničnoj) kamatnoj stopi koju je primijenio Eurosustav u svojim aukcijama za glavne operacije refinanciranja do 20. prosinca 2022., a između 21. prosinca 2022. i 19. rujna 2023. po stopi Eurosustava na depozit položen na kraju dana (prekonoćni depozit). Dana 27. srpnja 2023. Upravno vijeće odlučilo je da će se, počevši od 20. rujna 2023., ta stanja remunerirati po nula posto.

2.2. Mogućnost polaganja depozita na kraju dana

Mogućnost polaganja depozita na kraju dana odnosi se na prekonodne depozite koje su položile hrvatske banke koje imaju pristup stalno raspoloživim mogućnostima Eurosustava za povlačenje likvidnosti po prethodno utvrđenoj određenoj stopi.

2.3. Oročeni depoziti

Oročeni depoziti jesu operacije fine prilagodbe za povlačenja likvidnosti koje imaju oblik depozita.

2.4. Obratne operacije fine prilagodbe

Obratne operacije fine prilagodbe koriste se za neutralizaciju visokih likvidnosnih neravnoteža.

2.5. Depoziti vezani uz poziv na uplatu marže

Ova se stavka odnosi na depozite koje su položile druge ugovorne strane u onim slučajevima kada je tržišna vrijednost založenoga kolaterala niža od utvrđene točke aktivacije.

3. Ostale obveze prema kreditnim institucijama europodručja, nominirane u eurima

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Repo depoziti banaka	9.423.063	1.813.710	7.609.353	419,55
Računi banaka za limite u EuroNKSIInst-u	–	20.100	(20.100)	(100,00)
Novčani depoziti – kolaterali za predopskrbu eurima	–	1.464.311	(1.464.311)	(100,00)
Depoziti izdvojeni po nalogu suda	5.530	9.488	(3.958)	(41,72)
Ukupno	9.428.593	3.307.609	6.120.984	185,06

Stavka Ostale obveze prema kreditnim institucijama europodručja, nominirane u eurima uključuje sredstva kreditnih institucija koja nisu slobodno raspoloživa i račune kreditnih institucija izuzetih od obveze minimalne pričuve.

U skladu sa Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj kreditne institucije sklopile su u 2022. s Hrvatskom narodnom bankom ugovor o predopskrbi, nakon čega je Hrvatska narodna banka započela predopskrbu kreditnih institucija gotovim novcem eura. U svrhu zasnivanja financijskog osiguranja na novčanim sredstvima kreditna institucija bila je dužna za iznos eura koji će zaprimiti u

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

predopskrbi, kao i za ispunjenje obveza preuzetih ugovorom, na račun Hrvatske narodne banke prenijeti novčana sredstva u kunama. Financijsko osiguranje smatra se financijskim osiguranjem u smislu propisa kojim se uređuje financijsko osiguranje koje je zasnovano prijenosom tih sredstava na račun Hrvatske narodne banke i ta novčana sredstva ne mogu biti predmetom ovrhe. Iznos novčanih sredstava koje je kreditna institucija prenijela na račun Hrvatske narodne banke radi zasnivanja financijskog osiguranja na tim sredstvima te korištenje i povrat novčanih sredstava uređeni su navedenim ugovorom između Hrvatske narodne banke i kreditne institucije. Hrvatska narodna banka, nakon dana uvođenja eura, za ukupan iznos nominalne vrijednosti gotovog novca eura koji je banka preuzela u razdoblju predopskrbe namirila se iz sredstava financijskog osiguranja u skladu s linearnim modelom terećenja, u tri jednaka obroka, na datum namire prve, četvrte i pete glavne operacije refinanciranja Eurosustava.

Depoziti izdvojeni po nalogu suda jesu novčana sredstva zaplijenjena na temelju Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima.

5. Obveze prema ostalim rezidentima europodručja nominirane u eurima

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Opća država	3.912.926	2.796.238	1.116.688	39,94
Ostale obveze	716.933	874.562	(157.629)	(18,02)
Ukupno	4.629.859	3.670.800	959.059	26,13

Pod podstavkom Opća država iskazuju se sredstva na računima države, a pod Ostalim obvezama iskazuju se repo ugovori i depoziti financijskih institucija koje ne podliježu obveznim minimalnim pričuvama.

6. Obveze prema rezidentima izvan europodručja nominirane u eurima

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Obveze prema Europskoj komisiji	70.867	119.498	(48.631)	(40,70)
Ostale obveze	10	10	–	–
Ukupno	70.877	119.508	(48.631)	(40,69)

Obveze prema Europskoj komisiji čine transakcijski računi u eurima: račun vlastitih sredstava i račun Europskoga razvojnog fonda.

7. Obveze prema rezidentima europodručja nominirane u stranoj valuti

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Obveze prema ugovornim stranama financijskog sektora	254.041	203.229	50.812	25,00
Opća država	5.312	10.836	(5.524)	(50,98)
Ukupno	259.353	214.065	45.288	21,16

Obveze prema ugovornim stranama financijskog sektora odnose se na repo depozite financijskih institucija iz europodručja nominirane u stranoj valuti.

9. Protustavka posebnim pravima vučenja koja dodjeljuje MMF

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Obveze za neto kumulativnu alokaciju	1.204.434	1.240.100	(35.666)	(2,88)
Ukupno	1.204.434	1.240.100	(35.666)	(2,88)

Ova pozicija bilance obuhvaća eursku protuvrijednost 990.733 tisuće SDR-a (1. siječnja 2023.: 990.733 tisuće SDR-a).

12. Ostale obveze

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	9.482	20.059	(10.577)	(52,73)
Obračunati rashodi i odgođeni prihodi	45.701	5.701	40.000	701,63
Razno	367.964	448.411	(80.447)	(17,94)
Ukupno	423.147	474.171	(51.024)	(10,76)

12.1. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente

Na ovoj poziciji iskazuju se neto rezultati vrednovanja izvanbilančnih instrumenata u stranim valutama od datuma trgovanja do datuma namire. U tablici koja slijedi iskazane su revalorizacijske razlike izvedenih instrumenata po instrumentima i valutama, a koje su priznate u bilanci.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP) u USD	9.482	15.012	(5.530)	(36,84)
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP) u JPY	–	5.047	(5.047)	(100,00)
Ukupno	9.482	20.059	(10.577)	(52,73)

12.2. Obračunati rashodi i odgođeni prihodi

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Depoziti RH	13.530	310	13.220	4.264,52
Repo ugovori	26.754	2.000	24.754	1.237,70
Prekonoćni depoziti kreditnih institucija	3.724	–	3.724	–
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP)	792	–	792	–
Negativne kamate na tekuće račune	–	4	(4)	(100,00)
Ostalo	901	3.387	(2.486)	(73,40)
Ukupno	45.701	5.701	40.000	701,63

12.3. Razno

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Kovanice eura	146.651	159.820	(13.169)	(8,24)
Kovanice kuna	148.723	207.146	(58.423)	(28,20)
Obveze prema zaposlenicima	1.592	2.642	(1.050)	(39,74)
Porezi i doprinosi	1.316	1.683	(367)	(21,81)
Obveze prema dobavljačima	6.703	6.971	(268)	(3,84)
Računi banaka za gotovinu sudionika u TARGET-u	54.971	–	54.971	–
Ostalo	8.008	70.149	(62.141)	(88,58)
Ukupno	367.964	448.411	(80.447)	(17,94)

Račun banke za gotovinu jest namjenski račun banke otvoren u Hrvatskoj narodnoj banci za potrebe obavljanja opskrbe banke gotovim novcem preko gotovinskih centara koji nije transakcijski račun u smislu propisa kojim se uređuje platni promet. Prijenosi novčanih sredstava u svrhu opskrbe banaka gotovim novcem eura provode se preko sustava TARGET.

Pod stavkom Ostalo iskazana je sadašnja vrijednost obveza na osnovi najma u iznosu od 7.391 tisuću eura (1. siječnja 2023.: 5.728 tisuća eura) te na dan 1. siječnja 2023. neraspodijeljena dobit iz prethodne godine u iznosu od 64.002 tisuće eura.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

13. Rezervacije

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Rezervacije za vrijednosne papire koji se drže za potrebe monetarne politike	345	–	345	–
Rezervacije za financijske rizike	491.074	491.074	–	–
Rezervacije za sudske sporove	88	4.849	(4.761)	(98,19)
Rezervacije za primanja zaposlenih	4.420	4.013	407	10,14
Ukupno	495.927	499.936	(4.009)	(0,80)

Prema rezultatu testa umanjena provedenog na vrijednosnim papirima korporativnog sektora koji se drže u okviru programa CSPP / PEPP–CORP, Upravno vijeće smatralo je prikladnim uspostaviti zaštitni sloj od ukupno 42.918 tisuća eura od kreditnih rizika u operacijama monetarne politike tijekom 2023.

U skladu s člankom 32.4 Statuta ESSB-a, ovaj će zaštitni sloj financirati sve nacionalne središnje banke država članica (NSB-ovi) razmjerno njihovim ključevima za upis kapitala ESB-a koji su važeći u 2023.

Kao rezultat toga stvorena je rezervacija u iznosu od 345 tisuća eura, što je 0,80439 % ukupnih rezervacija.

Odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke rezervacije za financijske rizike na dan 31. prosinca 2023. ostaju neizmijenjene u odnosu na visinu rezervacija za financijske rizike na dan 31. prosinca 2022.

Visina rezervacija za financijske rizike i daljnja potreba za njima preispituje se jednom godišnje na temelju procjene Hrvatske narodne banke o vlastitoj izloženosti financijskim rizicima. Pri procjeni adekvatne visine rezervacija za financijske rizike Hrvatske narodne banke uzimaju se u obzir modeli za ocjenu visine rizičnosti, očekivanja o promjenama izloženosti riziku zbog novih ulaganja ili smanjenja postojećih ulaganja kao i očekivanja o kretanju kamatnih stopa, tečajeva valuta i drugih tržišnih čimbenika te druge stručne procjene.

Izloženost Hrvatske narodne banke financijskim rizicima detaljnije se opisuje u bilješki br. 7 – Upravljanje rizicima.

Rezervacije za sudske sporove smanjene za iznos od 4.761 tisuću eura zbog okončanja sudskih sporova u korist Hrvatske narodne banke.

14. Računi revalorizacije

U sljedećoj su tablici iskazana stanja na revalorizacijskim računima.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Vrijednosni papiri	1.166	–	1.166	–
Devizne pozicije	5	–	5	–
Sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama	878	–	878	–
Zlato	73	–	73	–
Značajni udjeli	1.191	–	1.191	–
Revalorizacijske pričuve dugotrajne imovine	54.898	44.032	10.866	24,68
Predulazni revalorizacijski računi	725.194	1.103.858	(378.664)	(34,30)
Ukupno	783.405	1.147.890	(364.485)	(31,75)

Revalorizacijske pričuve dugotrajne imovine povećale su se zbog revalorizacije dugotrajne materijalne imovine (zemljišta i zgrada) koja je provedena 2023., a zasnovana je na procjenama neovisnih stručnjaka.

U sljedećoj tablici iskazana su stanja na predulaznim revalorizacijskim računima:

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Predulazni revalorizacijski račun za EUR/HRK	–	38.468	(38.468)	(100,00)
Predulazni revalorizacijski račun za USD/HRK	158.161	296.252	(138.091)	(46,61)
Predulazni revalorizacijski račun za pokriće gubitaka	567.033	769.138	(202.105)	(26,28)
Ukupno	725.194	1.103.858	(378.664)	(34,30)

Nerealizirani dobiti s predulaznoga revalorizacijskog računa za EUR/HRK priznati su u računu dobiti i gubitka za 2023., i to nakon ulaska Hrvatske narodne banke u Eurosustav, a nerealizirani dobiti s predulaznoga revalorizacijskog računa za USD/HRK priznati su u računu dobiti i gubitka pri prijenosu deviznih pričuva Hrvatske narodne banke u Europsku središnju banku, a priznaju se i pri prodaji američkih dolara nakon ulaska Hrvatske narodne banke u Eurosustav te su korišteni i za pokriće gubitaka po nerealiziranim tečajnim razlikama na kraju godine od revalorizacije američkih dolara. Nerealizirani dobiti s predulaznoga revalorizacijskog računa za pokriće gubitaka korišteni su za pokriće gubitka po nerealiziranim tečajnim razlikama od ostalih valuta, pokriće gubitaka od promjene cijena vrijednosnih papira koji se ne drže do dospeljeka i pokriće neto negativnog rezultata udruživanja monetarnog prihoda

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

Hrvatske narodne banke (vidi bilješku br. 6, pod 2. Neto rezultat financijskih operacija, umanjena i rezervacija za rizike).

15. Kapital i pričuve

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	31. 12. 2023.	1. 1. 2023.	Promjena	
			Apsolutno	%
Temeljni kapital	331.807	331.807	–	–
Opće pričuve	152.077	138.658	13.419	9,68
Ukupno	483.884	470.465	13.419	2,85

Temeljni kapital u iznosu od 331.807 tisuća eura nije prenosiv i ne može služiti kao sredstvo osiguranja. Opće pričuve formiraju se radi pokrića općih rizika poslovanja Hrvatske narodne banke, a donji iznos općih pričuva određen je na temelju Odluke o određivanju donjeg iznosa općih pričuva Hrvatske narodne banke koju je donio Savjet HNB-a i iznosi 66.361 tisuću eura.

Na povećanje općih pričuva utjecao je prijenos revalorizacijskih rezerva za dugotrajnu materijalnu imovinu (zgrade) u opće pričuve (realizacija revalorizacijske rezerve zbog amortizacije) u iznosu od 618 tisuća eura te raspored dobiti za 2022. prema kojem je dio dobiti za 2022. u iznosu od 12.801 tisuću eura raspoređen u opće pričuve.

BILJEŠKA br. 4 – Događaji nakon izvještajnog razdoblja

U skladu s člankom 29. Statuta ESSB-a ponderi dodijeljeni nacionalnim središnjim bankama u ključu za upis kapitala ESB-a prilagođavaju se svakih pet godina i kad god dođe do promjene u broju nacionalnih središnjih banaka koje doprinose kapitalu ESB-a (to su nacionalne središnje banke država članica Europske unije). Deveta takva prilagodba nakon uspostave ESBa izvršena je 1. siječnja 2024., kako slijedi:

NSB	Ključ za upis kapitala od 1. 1. 2024., %	Ključ za upis kapitala do 31. 12. 2023., %
Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique	3,0005	2,9630
Deutsche Bundesbank	21,7749	21,4394
Eesti Pank	0,2437	0,2291
Central Bank of Ireland	1,7811	1,3772
Bank of Greece	1,8474	2,0117
Banco de España	9,669	9,6981
Banque de France	16,3575	16,6108
Hrvatska narodna banka	0,6329	0,6595
Banca d'Italia	13,0993	13,8165

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

NSB	Ključ za upis kapitala od 1. 1. 2024., %	Ključ za upis kapitala do 31. 12. 2023., %
Central Bank of Cyprus	0,1802	0,1750
Latvijas Banka	0,3169	0,3169
Lietuvos bankas	0,4826	0,4707
Banque centrale du Luxembourg	0,2976	0,2679
Central Bank of Malta	0,1053	0,0853
De Nederlandsche Bank	4,8306	4,7662
Oesterreichische Nationalbank	2,4175	2,3804
Banco de Portugal	1,9014	1,9035
Banka Slovenije	0,4041	0,3916
Národná banka Slovenska	0,9403	0,9314
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,4853	1,4939
<i>Ukupno za nacionalne središnje banke europodručja</i>	81,7681	81,9881
Българска народна банка (Bulgarian National Bank)	0,9783	0,9832
Česká národní banka	1,9623	1,8794
Danmarks Nationalbank	1,7797	1,7591
Magyar Nemzeti Bank	1,5819	1,5488
Narodowy Bank Polski	6,0968	6,0335
Banca Națională a României	2,8888	2,8289
Sveriges Riksbank	2,9441	2,9790
<i>Ukupno za nacionalne središnje banke izvan europodručja</i>	18,2319	18,0119
SVEUKUPNO	100,00	100,00

Dana 1. siječnja 2024. udio Hrvatske narodne banke u upisanom kapitalu ESB-a smanjio s 0,6595% na 0,6329% i stoga se stavka imovine 9.1. "Sudjelujući udio u ESB-u" smanjila za 2.880 tisuća eura te sada iznosi 68.511 tisuća eura.

U skladu s člankom 30.2 Statuta ESSB-a doprinosi nacionalnih središnjih banaka prijenosu deviznih pričuva ESB-u utvrđeni su razmjerno njihovu udjelu u upisanom kapitalu ESB-a. S obzirom na smanjenje pondera Hrvatske narodne banke u upisanom kapitalu ESB-a potraživanje koje je ekvivalentno ovom prijenosu također je usklađeno u skladu s tim. To je rezultiralo smanjenjem od 13.195 tisuća eura 1. siječnja 2024., koje je uplatio ESB.

Nakon 31. prosinca 2023. nije bilo drugih značajnih događaja koji bi imali utjecaja na financijske izvještaje Hrvatske narodne banke.

BILJEŠKA br. 5 – Izvanbilančna evidencija i sustav trezorskih zaliha

Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP)

U 2023. Hrvatska narodna banka zaključila je valutne ugovore o razmjeni, a iznosi potraživanja i obveze koje proizlaze iz ovih transakcija na dan 31. prosinca 2023. i 1. siječnja 2023. iskazani su u tablicama u nastavku.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

Valutni ugovori o razmjeni	31. 12. 2023.			Ukupno
	USD	JPY	EUR	
Potraživanja	715.356	–	–	715.356
Obveze	–	(137.643)	(585.000)	(722.643)
Ukupno	715.356	(137.643)	(585.000)	(7.287)

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

Valutni ugovori o razmjeni	1. 1. 2023.			Ukupno
	USD	JPY	EUR	
Potraživanja	236.013	–	–	236.013
Obveze	–	(256.072)	–	(256.072)
Ukupno	236.013	(256.072)	–	(20.059)

Kolaterali

Ukupna fer vrijednost primljenih kolaterala po operacijama monetarne politike Eurosustava na dan 31. prosinca 2023. iznosila je 66.204 tisuće eura.

Ukupna fer vrijednost primljenih kolaterala po kreditima uz financijsko osiguranje vezanim uz monetarnu politiku prije ulaska u Eurosustav na dan 31. prosinca 2023. iznosila je 434.801 tisuću eura (1. siječnja 2023.: 460.796 tisuća eura).

Ukupna fer vrijednost primljenih kolaterala po deviznim obratnim repo ugovorima (obveznice država i državnih institucija rejtinga od AAA do A) na dan 31. prosinca 2023. iznosi 396.574 tisuće eura (1. siječnja 2023.: 5.758.666 tisuća eura).

Ukupna fer vrijednost danih kolaterala po deviznim repo ugovorima na dan 31. prosinca 2023. iznosi 10.489.418 tisuća eura (1. siječnja 2023.: 2.816.596 tisuća eura).

Nepredviđena imovina

U ranije pravomoćno okončanom parničnom postupku u kojem je tužitelj bila Hrvatska narodna banka, Vrhovni sud Republike Hrvatske rješenjem je ukinuo pravomoćnu presudu te je predmet vraćen prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje. U tijeku je ponovljeni parnični postupak čiji je ishod neizvjestan pa je u izvanbilančnoj evidenciji evidentirana nepredviđena imovina u iznosu od 22.667 tisuća eura (1. siječnja 2023.: 22.667 tisuća eura).

Potencijalne i preuzete obveze

Sudski sporovi: Na dan 31. prosinca 2023. u tijeku je bilo nekoliko pravnih sporova. Prema mišljenju rukovodstva i internih pravnih savjetnika Hrvatske narodne banke postoji mogućnost da Hrvatska narodna banka izgubi neke sporove, pa su rezervirana sredstva za potencijalne gubitke u tim sporovima u iznosu od 88 tisuća eura (vidi bilješku br. 3, pod 13. Rezervacije).

Preuzete obveze za kapitalna ulaganja: Na dan 31. prosinca 2023. Hrvatska narodna banka imala je preuzetih obveza za kapitalna ulaganja u iznosu od 4.908 tisuća eura (1. siječnja 2023.: 2.473 tisuće eura).

BILJEŠKA br. 6 – Bilješke uz Račun dobiti i gubitka

1. Neto kamatni prihod/rashod

(svi iznosi izraženi su u tisućama eurima)

	2023.	2022.	Promjena	
			Apsolutno	%
Kamatni prihod u devizama:				
Devizni depoziti	4.072	7.773	(3.701)	(47,61)
Devizni obratni repo ugovori	12.570	22.068	(9.498)	(43,04)
Devizni vrijednosni papiri koji se ne drže do dospelja	30.986	29.138	1.848	6,34
Devizni vrijednosni papiri koji se drže do dospelja	18.455	129.832	(111.377)	(85,79)
Valutni ugovori o razmjeni (SWAP)	27.164	4.857	22.307	459,28
Kreditni domaćim bankama	5	–	5	–
Devizni repo ugovori (negativne kamate)	–	10.907	(10.907)	(100,00)
Remuneracija TARGET2 HR komponente	–	185	(185)	(100,00)
Ostalo	–	16.467	(16.467)	(100,00)
Ukupno	93.252	221.227	(127.975)	(57,85)

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

	2023.	2022.	Promjena	
			Apsolutno	%
Kamatni prihod u domaćoj valuti:				
Operacije monetarne politike	133	1.294	(1.161)	(89,72)
Potraživanja unutar Eurosustava za:				
TARGET	338.116	–	338.116	–
Raspodjela euronovčanica unutar Eurosustava	182.227	–	182.227	–
Prijenos deviznih pričuva u ESB	10.696	–	10.696	–
Vrijednosni papiri koji se ne drže do dospijea	3.069	–	3.069	–
Vrijednosni papiri koji se drže do dospijea	150.411	–	150.411	–
Obratni repo ugovori	39.645	–	39.645	–
Vrijednosni papiri koje se drže za potrebe monetarne politike prije ulaska u Eurosustav	60.442	62.731	(2.289)	(3,65)
Operacije monetarne politike prije ulaska u Eurosustav	1.031	–	1.031	–
Ostalo	362	–	362	–
Ukupno	786.132	64.025	722.107	1.127,85
Ukupno kamatni prihod	879.384	285.252	594.132	208,28
Kamatni rashod u devizama:				
Depoziti Ministarstva financija	–	(326)	(326)	(100,00)
Devizni repo ugovori	(12.215)	(15.813)	(3.598)	(22,75)
Amortizacija premija za vrijednosne papire koji se ne drže do dospijea	(43)	(33.308)	(33.265)	(99,87)
Amortizacija premija za vrijednosne papire koji se drže do dospijea	(3.837)	(38.014)	(34.177)	(89,91)
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP)	(5)	(200)	(195)	(97,50)
Valutne terminske transakcije (FX FORWARD)	–	–	–	–
Tekući računi komitenata HNB-a	–	(3.314)	(3.314)	(100,00)
Devizni depoziti (negativne kamate)	–	(7.163)	(7.163)	(100,00)
Devizni obratni repo ugovori (negativne kamate)	–	(11.400)	(11.400)	(100,00)
Ostalo	–	(32)	(32)	(100,00)
Ukupno	(16.100)	(109.570)	(93.470)	(85,31)
Kamatni rashod u domaćoj valuti:				
Depoziti Ministarstva financija	(102.680)	(153)	102.527	67.011,11
Ostali depoziti države	(10.028)	–	10.028	–
Repo ugovori	(165.665)	–	165.665	–
Minimalna pričuva banaka (MRR)	(11.999)	–	11.999	–
Prekonoćni depoziti banaka	(478.926)	–	478.926	–
Amortizacija premija za vrijednosne papire koji se ne drže do dospijea	(5)	–	5	–
Amortizacija premija za vrijednosne papire koji se drže do dospijea	(36.103)	–	36.103	–
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP)	(11.497)	–	11.497	–
Valutne terminske transakcije (FX FORWARD)	–	–	–	–
Tekući računi komitenata HNB-a	–	–	–	–
Devizni depoziti (negativne kamate)	–	–	–	–
Devizni obratni repo ugovori (negativne kamate)	–	–	–	–
Amortizacija premija za vrijednosne papire koji se drže za potrebe monetarne politike prije ulaska u Eurosustav	(42.687)	(44.447)	(1.760)	(3,96)
Najmovi	(186)	(107)	79	73,83
Ostalo	(692)	–	692	–
Ukupno	(860.468)	(44.707)	815.761	1.824,68
Ukupno kamatni rashod	(876.568)	(154.277)	722.291	468,18
Ukupno neto kamatni prihod/(rashod)	2.816	130.975	(128.159)	(97,85)

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

2. Neto rezultat financijskih operacija, umanjenja i rezervacija za rizike

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	2023.	2022.	Promjena	
			Apsolutno	%
Realizirani dobiti/(gubici) od financijskih operacija:				
Tečajne razlike	171	66.321	(66.150)	(99,74)
Vrijednosni papiri	2.668	8.812	(6.144)	(69,72)
Sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama	8.242	–	8.242	–
Gubici pri kupoprodaji vrijednosnih papira koji se drže do dospijeca	(2.838)	–	(2.838)	–
Ostali dobiti:				
Prihod od otpuštanja predulaznoga revalorizacijskog računa za EUR/HRK i USD/HRK	95.542	–	95.542	–
Prihod od otpuštanja predulaznog računa za pokriće gubitaka (negativni neto rezultat udruživanja monetarnog prihoda)	201.613	–	201.613	–
Ukupno	305.398	75.133	230.265	306,48
Umanjenje financijske imovine i pozicija:				
<i>Promjene tečaja:</i>				
Tečajne razlike	(81.037)	(4)	(81.033)	2.025.825,00
Prihod od otpuštanja predulaznoga revalorizacijskog računa za USD/HRK i za pokriće gubitaka od tečajnih razlika / revalorizacijskih pričuva za tečajne razlike	81.037	4	81.033	2.025.825,00
Ukupno tečajne razlike:	–	–	–	–
<i>Promjene cijena:</i>				
Vrijednosni papiri	(443)	(65.166)	64.723	(99,32)
Sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama	–	(349)	349	(100,00)
Ostali plemeniti metali	(29)	–	(29)	–
Prihod od otpuštanja predulaznog računa za pokriće gubitaka od promjena cijena	472	43.556	(43.084)	(98,92)
Ukupno promjene cijena:	–	(21.959)	21.959	(100,00)
Ukupno	–	(21.959)	21.959	(100,00)
Prijenos na/iz rezervacija za financijske rizike:				
Troškovi rezerviranja za financijske rizike	–	(26.545)	26.545	(100,00)
Ukupno	–	(26.545)	26.545	(100,00)
Ukupno neto rezultat financijskih operacija, umanjenja i rezervacija za rizike	305.398	26.629	278.769	1.046,86

Stavka Realizirani dobiti/gubici od financijskih operacija također uključuje realizirane gubitke koji proizlaze iz prodaje vrijednosnih papira iz portfelja koji se drži do dospijeca zbog usklađivanja povezanih s ograničenim okvirom.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

Nerealizirani dobiti s predulaznoga revalorizacijskog računa za EUR/HRK u iznosu od 38.468 tisuća eura priznati su u računu dobiti i gubitka za 2023., i to nakon ulaska Hrvatske narodne banke u Eurosustav, a iznos od 57.074 tisuća eura s predulaznoga revalorizacijskog računa za USD/HRK priznat je u računu dobiti i gubitka za 2023. pri prijenosu deviznih pričuva u ESB. Neto negativan rezultat udruživanja monetarnog prihoda djelomično je pokriven iz predulaznoga revalorizacijskog računa za pokriće gubitaka, i to u iznosu od 201.613 tisuća eura.

Gubici od tečajnih razlika za 2023. pokriveni su u cijelosti iz predulaznoga revalorizacijskog računa za USD/HRK (81.017 tisuća eura) i predulaznoga revalorizacijskog računa za pokriće gubitaka (20 tisuća eura), a gubici od promjena cijena vrijednosnih papira i ostalih plemenitih metala za 2023. pokriveni su u cijelosti iz predulaznoga revalorizacijskog računa za pokriće gubitaka (472 tisuće eura).

Za 2022. gubici od tečajnih razlika pokriveni su u cijelosti, a gubici od promjena cijena vrijednosnih papira djelomično, iz revalorizacijskih računa koji su formirani odlukom Savjeta HNB-a, a slijedom odredbi Zakona o HNB-u pri prelasku na izvještavanje prema Smjernici ESB-a.

3. Neto prihod/rashod od naknada i provizija

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	2023.	2022.	Promjena	
			Apsolutno	%
Prihodi od naknada i provizija				
Naknade za superviziju kreditnih institucija	14.742	7.737	7.005	90,54
Manipulacija gotovim novcem prema bankama	2.569	–	2.569	–
Ostalo	85	1.339	(1.254)	(93,65)
Ukupno	17.396	9.076	8.320	91,67
Rashodi od naknada i provizija				
Troškovi pohrane i čuvanja vrijednosnih papira	(1.124)	(1.755)	(631)	(35,95)
Obvezni doprinos proračunu EBA-e	(683)	(652)	31	4,75
Manipulacija gotovim novcem – FINA GS	(7.623)	(2.065)	5.558	269,15
Ostalo	(545)	(1.003)	(458)	(45,66)
Ukupno	(9.975)	(5.475)	4.500	82,19
Neto prihod/(rashod) od naknada i provizija	7.421	3.601	3.820	106,08

Hrvatska narodna banka naplaćuje naknadu za superviziju kreditnih institucija na temelju Zakona o kreditnim institucijama, a obveznici plaćanja naknade za superviziju jesu kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i podružnice kreditnih institucija sa sjedištem izvan Republike Hrvatske. Visina, osnovica, način izračuna i način plaćanja naknade za superviziju određuju se Odlukom o naknadi za superviziju kreditnih institucija, koju donosi guverner Hrvatske narodne banke.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

Bankama se za pružene usluge u skladu s Odlukom o opskrbi banaka gotovim novcem eura naplaćuje naknada prema Tarifi naknada koju donosi guverner Hrvatske narodne banke. Poslove opskrbe banaka gotovim novcem za Hrvatsku narodnu banku radi FINA gotovinski servisi d.o.o., za što joj Hrvatska narodna banka plaća naknadu.

Uredbom (EU) br. 1093/2010 o osnivanju Europskoga nadzornog tijela za bankarstvo (engl. *European Banking Authority – EBA*) definirano je da su nadležna tijela članovi Europskog sustava financijskog nadzora (engl. *European System of Financial Supervision – ESFS*), koji čini i Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA). Hrvatska narodna banka prema navedenoj je Uredbi kao tijelo nadležno za nadzor kreditnih institucija sastavni dio Europskog sustava financijskog nadzora (ESFS-a) te u skladu s njom predstavnik Hrvatske narodne banke sudjeluje kao član u rukovodećem tijelu EBA-e Odboru nadzornih tijela (engl. *Board of Supervisors – BoS*). Odbor nadzornih tijela svake godine na način propisan člankom 63. navedene Uredbe donosi proračun EBA-e. Prihodi EBA-e iz kojih se financira proračun sastoje se, među ostalim, od obveznih doprinosa nacionalnih nadležnih tijela koji se uplaćuju u skladu s formulom koja se zasniva na ponderiranju glasova.

4. Prihod od dionica i sudjelujućih udjela

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	2023.	2022.	Promjena	
			Apsolutno	%
Prihod od dividenda BIS-a	849	849	–	–
Ukupno	849	849	–	–

5. Neto rezultat udruživanja monetarnog prihoda

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	2023.	2022.	Promjena	
			Apsolutno	%
Neto monetarni prihod koji udružuje Hrvatska narodna banka	(552.186)	–	(552.186)	–
Neto monetarni prihod raspoređen Hrvatskoj narodnoj banci	327.864	–	327.864	–
Preraspodjela monetarnog prihoda za godinu	–	–	–	–
Udio u rezervacijama za rizike	(345)	–	(345)	–
Ukupno	(224.667)	–	(224.667)	–

Ova stavka sadržava neto rezultat udruživanja monetarnog prihoda za 2023., odnosno rashod od 224.667 tisuća eura, zajedno s udjelom Hrvatske narodne banke u neto rezultatu rezerviranja za rizike u operacijama monetarne politike Eurosustava u iznosu rashoda od 345 tisuća eura (vidi bilješku br. 3, pod 13.

Rezervacije). Neto gubitak iskazan na ovoj stavci djelomično je pokriven iz predulaznoga revalorizacijskog računa za pokriće gubitaka (vidi bilješku br. 6, pod 2. Neto rezultat financijskih operacija, umanjena i rezervacija za rizike).

Iznos monetarnog prihoda svake nacionalne središnje banke Eurosustava određuje se mjerenjem godišnjeg prihoda koji proizlazi iz imovine za posebne namjene koju drži u odnosu na svoju osnovicu obveza. Osnovicu obveza čine uglavnom sljedeće stavke: novčanice u optjecaju; obveze prema kreditnim institucijama europodručja povezane s operacijama monetarne politike nominirane u eurima; neto obveze unutar Eurosustava koje proizlaze iz transakcija u TARGET-u; neto obveze unutar Eurosustava koje se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava, obračunate kamate koje svaka nacionalna središnja banka bilježi na kraju tromjesečja na obveze monetarne politike čije je dospjeće jedna godina ili duže; obveze prema ESB-u koje jamče potraživanje u vezi s ugovorima o zamjeni koji ostvaruju neto prihod za Eurosustav i depozitne obveze prema drugim ugovornim stranama Eurosustava koje nisu ispunile svoje obveze i koje su reklasificirane iz stavke obveza 2.1. Tekući računi (koji pokrivaju sustav minimalnih pričuva). Sve kamate plaćene na obveze uključene u osnovicu obveza oduzimaju se od monetarnog prihoda koji se objedinjuje.

Imovina za posebne namjene sastoji se uglavnom od sljedećih stavki: kredita kreditnim institucijama europodručja vezanih uz operacije monetarne politike nominiranih u eurima; vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike; potraživanja unutar Eurosustava koja su ekvivalent prijenosu deviznih pričuva u ESB; neto potraživanja unutar Eurosustava koja proizlaze iz TARGET transakcija; neto potraživanja unutar Eurosustava povezanih s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava; potraživanja od drugih ugovornih strana u europodručju povezanih s ugovorima o zamjeni između ESB-a i središnjih banaka izvan Eurosustava koje ostvaruju neto prihod za Eurosustav; obračunatih kamata koje svaka nacionalna središnja banka bilježi na kraju tromjesečja na imovinu monetarne politike čije je dospjeće jedna godina ili duže i ograničenog iznosa zlata svake nacionalne središnje banke razmjerno kapitalnom ključu svake nacionalne središnje banke.

Iznos monetarnog prihoda svake nacionalne središnje banke utvrđuje se mjerenjem stvarnog prihoda koji proizlazi iz imovine za posebne namjene evidentirane u njegovim poslovnim knjigama. Iznimno od ovoga, smatra se da zlato ne stvara prihod, a smatra se da prihod po posljednjoj dostupnoj (graničnoj) kamatnoj stopi koju primjenjuje Eurosustav u svojim aukcijama za glavne operacije refinanciranja ostvaruju: (a) vrijednosni papiri koji se drže u svrhu monetarne politike prema Odluci ESB/2009/16 od 2. srpnja 2009. o provedbi programa kupnje pokrivenih obveznica, (b) vrijednosni papiri koji se drže u svrhu monetarne

politike prema Odluci ESB/2011/17 od 3. studenoga 2011. o provedbi drugog programa kupnje pokrivenih obveznica i (c) dužnički instrumenti koje su izdale središnje, regionalne i lokalne vlasti i priznate agencije te zamjenski dužnički instrumenti koje su izdale javne nefinancijske korporacije prema Odluci ESB/2020/9 od 3. veljače 2020. o programu kupnje imovine javnog sektora na sekundarnim tržištima ili Odluci ESB/2020/17 od 24. ožujka 2020. o privremenom hitnom programu kupnje zbog pandemije. Ako vrijednost imovine za posebne namjene nacionalne središnje banke premašuje ili je manja od vrijednosti njezine osnove obveza, razlika se prebija primjenom posljednje dostupne (granične) stope za glavne operacije refinanciranja Eurosustava.

Monetarni prihod koji udružuje Eurosustav raspodjeljuje se između nacionalnih središnjih banaka prema ključu upisanoga kapitala ESBa. Udruživanje i preraspodjela monetarnog prihoda nacionalnim središnjim bankama dovodi do određenih učinaka neto preraspodjele. Jedan je razlog to što se prinosi ostvareni na određenu imovinu za posebne namjene i troškovi kamata koji se plaćaju na određene stavke osnove obveza mogu značajno razlikovati među nacionalnim središnjim bankama Eurosustava. Osim toga, obično udio svake nacionalne središnje banke Eurosustava u imovini za posebnu namjenu i u osnovici obveza odstupa od njezina udjela u upisanom kapitalu ESB-a. Razlika između monetarnog prihoda koji je Hrvatska narodna banka udružila u iznosu od 552.186 tisuća eura i monetarnog prihoda dodijeljenog Hrvatskoj narodnoj banci u iznosu od 327.864 tisuće eura jest neto rezultat koji proizlazi iz izračuna monetarnog prihoda.

Raščlamba neto rezultata udruživanja monetarnog prihoda u njegove različite komponente prikazana je u sljedećoj tablici:

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	Neto MP koji udružuje HNB	Neto MP Ukupno NSB-ovi	Preraspodjela MP-a prema ključu Eurosustava	Neto rezultat udruživanja MP-a za 2023.
Kreditni kreditnim institucijama europodručja	133	26.849.936	215.977	215.844
Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike koji podliježu podjeli rizika	–	8.483.281	68.238	68.238
Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike koji ne podliježu podjeli rizika	–	127.854.247	1.028.440	1.028.440

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

	Neto MP koji udružuje HNB	Neto MP Ukupno NSB-ovi	Preraspodjela MP-a prema ključu Eurosustava	Neto rezultat udruživanja MP-a za 2023.
Potraživanja unutar Eurosustava koja su ekvivalentna prijenosu deviznih pričuva u ESB	10.696	1.334.524	10.735	39
Neto potraživanja (obveze) povezane s raspodjelom euronovčanica	182.227	(4.816.858)	(38.746)	(220.973)
Potraživanja koja proizlaze iz transakcija u TARGET-u	338.021	14.159.899	113.900	(224.121)
GAP (razlika između imovine za posebne namjene i osnovice obveza)*	512.034	(2.718.135)	(21.864)	(533.898)
Obveze prema kreditnim institucijama europodručja	(490.925)	(130.387.326)	(1.048.816)	(557.891)
UKUPNO	552.186	40.759.568	327.864	(224.322)

* Za potrebe prezentacije preostali prihod koji se odnosi na potraživanja koja proizlaze iz osiguranja likvidnosti središnjim bankama izvan Eurosustava i iznosi 4.317 tisuća eura uključen je u ovu stavku.

6. Ostali prihodi

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	2023.	2022.	Promjena	
			Apsolutno	%
Prihodi od prodaje numizmatike i investicijskog zlata	399	307	92	29,97
Ostali prihodi	5.925	1.106	4.819	435,71
Ukupno	6.324	1.413	4.911	347,56

Pod stavkom Ostali prihodi iskazan je prihod od ukinutih rezervacija za sudske sporove u iznosu od 4.761 tisuću eura.

7. Troškovi poslovanja

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	2023.	2022.	Promjena	
			Apsolutno	%
Troškovi za zaposlenike	(35.046)	(32.882)	2.164	6,58
Administrativni troškovi	(30.071)	(23.977)	6.094	25,42
Amortizacija materijalne i nematerijalne dugotrajne imovine	(9.763)	(7.273)	2.490	34,24
Troškovi izrade novčanica i kovanog novca	(23.173)	(35.179)	(12.006)	(34,13)
Ostali troškovi	(88)	(154)	(66)	(42,86)
Ukupno	(98.141)	(99.465)	(1.324)	(1,33)

U sklopu administrativnih troškova iskazani su troškovi održavanja zgrada i druge materijalne imovine, režijski troškovi, troškovi održavanja mrežnih programa, troškovi uredskog materijala, troškovi sitnog inventara, troškovi stručnog usavršavanja, troškovi rezervacija za sudske sporove te drugi tekući troškovi. Troškovi amortizacije imovine s pravom uporabe u 2023. iznose 2.090 tisuća eura (2022.: 1.208 tisuća eura) i iskazuju se u okviru Troškova amortizacije.

7.1. Troškovi za zaposlenike

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	2023.	2022.	Promjena	
			Apsolutno	%
Neto plaće	(18.088)	(17.432)	656	3,76
Doprinosi iz plaća i na plaće	(9.583)	(8.701)	882	10,14
Porezi i prirezi	(3.666)	(3.215)	451	14,03
Ostali troškovi za zaposlenike	(3.302)	(3.144)	158	5,03
Troškovi rezervacija za primitke zaposlenika	(407)	(390)	17	4,36
Ukupno	(35.046)	(32.882)	2.164	6,58

Prosječan broj zaposlenika u 2023. godini bio je 745 (2022.: 727).

12. Dobit/(gubitak) tekuće godine

Hrvatska narodna banka ostvarila je za 2023. poslovni rezultat nula eura nakon pokrića gubitaka iz predulaznih revalorizacijskih računa (bilješka br. 6, pod 2. Neto rezultat financijskih operacija, umanjenja i rezervacija za rizike). Odluku o financijskim izvještajima Hrvatske narodne banke za 2023. donosi Savjet Hrvatske narodne banke.

Odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke o financijskim izvještajima za 2022. ostvarena dobit u iznosu od 64.002 tisuće eura raspoređena je na sljedeći način: 20% dobiti, odnosno iznos od 12.801 tisuće eura raspoređen je u opće pričuve, a 80% dobiti, odnosno iznos od 51.201 tisuće eura raspoređen je kao prihod državnog proračuna.

BILJEŠKA br. 7 – Upravljanje rizicima

Hrvatska narodna banka upravlja nemonetarnom financijskom imovinom (eurskim vlastitim sredstvima i međunarodnim pričuvama u devizama), a na visinu rizika značajno utječe i provođenje monetarne politike koje se odražava u monetarnom dijelu bilance Hrvatske narodne banke.

Hrvatska narodna banka upravlja nemonetarnom financijskom imovinom na osnovi načela likvidnosti i sigurnosti ulaganja, što znači da održava visoku likvidnost financijske imovine i primjerenu izloženost rizicima te uz dana ograničenja nastoji ostvariti povoljne stope povrata na svoja ulaganja.

Rizici prisutni pri upravljanju nemonetarnom financijskom imovinom ponajprije su financijski rizici, a to su kreditni, likvidnosni i tržišni rizik, ali velika se pozornost posvećuje i operativnom riziku.

Operativni rizik podrazumijeva rizik od gubitka koji nastaje zbog neprimjerenih ili neuspješnih unutarnjih procesa, zaposlenika ili sustava ili zbog vanjskih događaja. Operativni rizik kontrolira se strogim razdjeljivanjem funkcija i odgovornosti, točno propisanim metodologijama i procedurama te redovitim unutarnjim i vanjskim revizijama.

Revalorizacijski računi i rezervacije za financijske rizike čine zaštitne slojeve za rizike s time da se revalorizacijski računi rabe kao prva razina zaštite od rizika pada cijena i tečaja, a rezervacije za financijske rizike i predulazni revalorizacijski račun za pokriće gubitaka mogu se upotrebljavati za pokriće negativnih utjecaja na račun dobiti i gubitka proizašlih iz svih financijskih rizika.

7.1. – KREDITNI RIZIK

Kreditni rizik jest rizik nepodmirenja obveza, odnosno mogućnost da se uložena sredstva neće pravodobno i/ili u potpunosti vratiti ili da se neće vraćati planiranom dinamikom.

Hrvatska narodna banka ograničuje izloženost kreditnom riziku ulaganjem financijske imovine u visokokvalitetne instrumente s najmanjim stupnjem rizičnosti poput državnih obveznica, obveznica za koje jamči država, bankovnih obveznica s državnim jamstvom i osiguranih obveznica, u instrumente međunarodnih financijskih institucija visokoga kreditnog rejtinga te u kolateralizirane i nekolateralizirane depozite. Kolateralizirani depoziti osigurani su državnim obveznicama iste vrijednosti ili vrijednosti veće od one samog depozita, a nekolateralizirani depoziti ulažu se samo kod središnjih banaka i međunarodnih financijskih institucija. Ulaganja sredstava financijske imovine limitirana su po vrstama izdavatelja i financijskim institucijama, čime se kreditni rizik diversificira.

Ocjena kreditne sposobnosti financijskih institucija zasniva se na rejtinzima koje su objavile velike međunarodne agencije za procjenu rejtinga (Moody's, Standard & Poor's i Fitch).

Hrvatska narodna banka ulaže financijsku imovinu u obveznice država i obveznice za koje jamči država rejtinga od Aaa do Baa3 (po agenciji Moody's), u osigurane obveznice rejtinga od Aaa do Aa2, u obratne repo ugovore kod komercijalnih banaka rejtinga od Aaa do Baa3, u depozite kod središnjih banaka rejtinga od Aaa do Baa3, u instrumente kod međunarodnih financijskih institucija od Aaa do A2, kao i u depozite po viđenju kod komercijalnih banaka rejtinga od Aaa do A3 za potrebe obavljanja deviznoga platnog prometa.

7.2. – LIKVIDNOSNI RIZIK

Likvidnosni rizik proizlazi iz nemogućnosti podmirenja dospjelih obveza ili ostalih obveza u stranoj valuti iz poslovanja Hrvatske narodne banke u ugovorenom roku. Zbog toga Hrvatska narodna banka svojom strategijom upravljanja likvidnošću mora svakodnevno osigurati dostatnu raspoloživost sredstava za namiru svih dospjelih i ugovorenih obveza. Likvidnosni rizik kontrolira se ulaganjem financijske imovine u sredstva po viđenju, lako utržive obveznice i djelomično u depozitne instrumente s kratkim dospeljećem.

Likvidna sredstva obuhvaćaju svu imovinu koju je moguće unovčiti u roku od jednog do tri dana. Hrvatska narodna banka ulaže ukupnu financijsku imovinu u depozite ročnosti do najviše tri mjeseca i u vrijednosne papire. Na dan 31. prosinca 2023. likvidno je bilo oko 40% financijske imovine, dok je na dan 1. siječnja 2023. bilo likvidno oko 18,5% financijske imovine.

7.3. – TRŽIŠNI RIZIK

Tržišni rizik jest rizik fluktuacije fer vrijednosti ili budućih novčanih tokova financijskog instrumenta zbog promjena tržišnih cijena. Tržišni rizik obuhvaća valutni rizik, kamatni rizik i ostale cjenovne rizike.

Valutni rizik (rizik promjene vrijednosti jedne valute u odnosu na drugu) rizik je fluktuacije fer vrijednosti ili budućih novčanih tokova financijskog instrumenta zbog promjena tečaja stranih valuta.

Kamatni rizik jest rizik fluktuacije fer vrijednosti ili budućih novčanih tokova financijskog instrumenta zbog promjena tržišnih kamatnih stopa.

Ostali cjenovni rizici obuhvaćaju rizik fluktuacije fer vrijednosti ili budućih novčanih tokova po financijskim instrumentima zbog promjena tržišnih cijena koje ne proizlaze iz kamatnog rizika ili valutnog rizika.

7.3.1. – Valutni rizik

Hrvatska narodna banka dio svoje imovine drži u stranoj valuti, zbog čega je izložena valutnom riziku, odnosno fluktuaciji međuvalutnih odnosa između eura i američkog dolara. Te međuvalutne promjene utječu na stanje revalorizacijskih računa u Bilanci i na konačan financijski rezultat u Računu dobiti i gubitka.

Hrvatska narodna banka izložena je valutnom riziku samo za financijsku imovinu kojim se upravlja u skladu s vlastitim odrednicama (nisu uključena sredstva Ministarstva financija, SDR-i kod MMF-a ni ulaganja u repo poslove). Premda se izrađuje VaR analiza za valutni rizik te različiti testovi otpornosti na stres, valutna struktura nije definirana tim mjerama, već prije svega valutnom strukturom duga i uvoza. U skladu s tim ne postavljaju se VaR limiti niti se provodi retroaktivno testiranje.

Dijelom financijske imovine koju čine sredstva Ministarstva financija, repo poslovi i sredstva u posebnim pravima vučenja (SDR) središnja banka upravlja pasivno, u skladu s valutnom strukturom ugovorenih deviznih obveza, te on nije izložen valutnom riziku.

Valutni VaR za razdoblje od jedne godine s razinom pouzdanosti od 95% iznosi 296 milijuna eura.

BILJEŠKA br. 7.3.2 – Kamatni rizik

Kamatni rizik jest rizik pada vrijednosti portfelja financijske imovine Hrvatske narodne banke zbog mogućeg porasta kamatnih stopa na tržištima instrumenata s fiksnim prinosom.

Financijska imovina kojom se upravlja u skladu s vlastitim odrednicama, uložena je u portfelje vrijednosnih papira za trgovanje i investicijski portfelj vrijednosnih papira. Investicijski portfelj vrijednosnih papira može biti formiran kao portfelj koji se ne drži do dospijeca te kao portfelj koji se drži do dospijeca, a oba služe kao dugoročniji izvor stabilnih prihoda i dugoga su prosječnog dospijeca.

Hrvatska narodna banka kroz Račun dobiti i gubitka ima otvorenu izloženost kamatnom riziku samo s portfeljima za trgovanje, dok s investicijskim portfeljima gotovo da nema izloženosti kamatnom riziku.

Dijelom financijske imovine koji se sastoji od sredstava Ministarstva financija, sredstava na osnovi repo ugovora s bankama te na osnovi članstva u MMF-u i druge imovine koja je vlasništvo drugih pravnih osoba, Hrvatska narodna banka upravlja u skladu s preuzetim obvezama, a radi zaštite od kamatnog rizika.

BILJEŠKA br. 7.3.3 – Ostali cjenovni rizici

Hrvatska narodna banka izložena je ostalim cjenovnim rizicima za sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama i plemenite metale jer cjenovni rizici utječu na promjenu vrijednosti tih financijskih instrumenata.